

VÍTEJTE V CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BROUMOVSKO

LETNÍ.BROUMOVSKO

Informační noviny. Broumov, Police n. M., Teplice n. M., Meziměstí ■ LÉTO 2020

Broumovsko. Boží klid.

Broumovsko z hřebene Stěn

Živly. Věky utvářená krajina. Voda a vítr, které nekonečně dlouho a trpělivě formovaly rokle a věže skalních měst, stěn, kuest a stolových hor. Písek a pískovec. Tajemné pseudokrasové podzemí. Vulkanické Javoří hory a hřeben hor Jestřebích. Fauna i flora od doby ledové do současnosti. Vzácné druhy zachované v chráněné krajině. Nejen to je příroda Broumovska.

Lidé. Mniši kultivující krajinu po staletí. Osm staletí založené lánové vsi lenořivě se táhnoucí kolem potoků směrem do lesů a kopců podhůří. Vesnice ozdobené objemově překvapivými barokními kostely. Skryté osady. Města se zámky a především kláštery. Gotika překrytá monumentálním barokem. Klášter v Broumově jako živý svědek vzdělanosti a moudrosti. Nejen to je kulturní bohatství Broumovska.

Broumovsko má své vlastní tempo i dnes. Broumovská kotlina, Policko, Teplicko-adršpašsko, Stárkov. Ať už přes den budete rozjímat během výletu do skal nebo kopců a luk, dorazíte udýchaní a ošlehaní větrem po terénní jízdě v sedle kola nebo se právě vymotáte z lan jistících Vaše skalní výstupy, ucítíte náš Boží klid. Najdete přívětivou tvář místních, kteří Vám postaví na stůl orosený nápoj a horké speciality místních kuchařů. Pocítíte odstup od každodenního shonu. Nahlédnete do svého nitra. Pokud Vám to zachutná, přidejte se k některému z programů jógy či meditace a děti zatím budou tvořit v místních galeriích a muzeích pod dohledem našich lektorů.

Hustá síť značených cest. Naučné stezky. Přírodní a geologické informace na geopark. broumovsko.cz. Cyklotrasy, půjčovny, sjízdnost na bikeresort.broumovsko.cz. Celá řada praktických informací, výlety, prohlídky, muzea, a především široká nabídka aktuálního programu, koncertů, výstav, programů pro děti, divadel na broumovsko.cz. Hotely a pen-

ziony. Restaurace a hospody. Pohostinní lidé, kteří Vám mohou vyprávět naše tajemství.

Krásy Broumovska přijíždí objevovat čím dál více lidí, nechte si poradit, kdy a kam se vydat, abyste kterýkoliv den v roce našli to hlavní, co Broumovsko nabízí. Boží klid.

Jan Školník, foto Oldřich Jenka

Javoří hory od Křinic

ZVEME VÁS

Za dobrodružstvím do Teplických skal

Pozvánka do unikátního skalního labyrintu
(více na str. 3)

Za poklady Broumovska

Cyklos koncertů tradičně pořádaných
v barokních broumovských kostelech
(více na str. 6)

Havíři na Broumovsku

Geopark Broumovsko vás tentokrát
provede stopami dávného i nedávného
dolování černého uhlí a mědi.
(více na str. 8–9)

Dětská galerie Lapidárium

Vendula Chalánková a další umělci,
autorské workshopy, komentované
prohlídky.

(více na str. 23)

Za tradicemi a historií do Police nad Metují

V Polici nad Metují, městečku v srdci Broumovského výběžku, se nacházejí hned tři atraktivní muzea, která návštěvníky zvou do tří zcela odlišných světů.

Technická duše zaplesá především v Muzeu stavebnice Merkur, které nabízí širokou škálu modelů, postavených z této kovové stavebnice, a seznamuje s historií i současností firmy, kterou před 100 lety založil Jaroslav Vancl. Puntičkáři a milovníci preciznosti budou žasnout při pohledu na papírové modely, které vystavuje Muzeum papírových modelů. Některé se vejdou dokonce do skořápky vlašského ořechu! My vás však pozveme do třetího v pořadí, trochu skrytého, o to však tajemnějšího – do Muzea města Police nad Metují.

Toto muzeum zve své návštěvníky do historie, na své si zde však přijdou nejen nadšené historikové, ale i milovníci církevního umění, sportu a lidových tradic. Hlavní expozice se nachází v prvním patře budovy benediktinského kláštera. Seznamuje s historií města Police

nad Metují skrze historická fakta a fotografie, ale také malby a historické předměty denní potřeby. Opravdovým skvostem je pak dochovaná expozice opatova bytu včetně jeho soukromé kaple. V největším a nejhonosnějším Laudonově sále muzeum připravuje krátkodobé výstavy, v letním období zde budou moci návštěvníci zhlédnout výstavu Benediktinské knihovny. Naproti Laudonova sálu se nachází expozice, která jistě zaujme nadšence zimních sportů. Jedná se o výstavu historických lyží a bruslí. Expozice návštěvníka seznámí s historií lyžování na Machovsku, Policku a Hronovsku, ukáže ty úplně nejstarší dřevěné lyže i ty, které již považujeme za moderní, a představí také výrobu ledních bruslí rodinné firmy Katschnerů, která ve své době držela téměř

monopol na jejich výrobu v celém Rakousko-Uhersku. Muzeum nabízí možnost prohlédnout si expozice samostatně, nebo s průvodcem.

Druhá část expozice se nachází ve staré roubené škole zvané „Dřevěnka“. Najdete ji jen kousek od benediktinského kláštera a historie z ní přímo dýchá. V přízemí budovy se nacházejí historické repliky dvou školních tříd, v patře je ke zhlédnutí replika bytu učitele z počátku 20. století. Průchodem přes bývalou černou kuchyni se návštěvníci mohou podívat na zahrádku za školou, kde jsou k vidění například původní latríny. Expozice nezachycuje podobu školy v době, kdy zde reálně probíhala výuka (1785–1856), ale až mladší období. V červenci a srpnu je pro návštěvníky staré školy připraven speciální program, který bude zaměřený na lidové tradice. Stará škola je místním známá mimo jiné také tím, že zde Cech panen rukodělných o trzích a pouti předvádí stará řemesla.

Prázdninový program bude probíhat každou středu od 10 do 15 hodin (vždy v celou hodinu, s výjimkou 12. hodiny) a návštěvníkům nabídně komentovanou prohlídku školy, možnost vyzkoušet si praní na valše a v pračce kejvače a také tvořit dílničky. Doporučujeme

si termín a hodinu rezervovat na e-mailu vecero@muzemnachodska.cz.

„Oživlá Dřevěnka“ je součástí projektu Festival zážitků, který se v minulých letech zaměřoval na známé osobnosti a vojenskou techniku Kladského pomezí, jeho letošním tématem jsou tradice a řemesla. V rámci projektu můžete navštívit i další místa v oblasti, jako jsou např. zámek Adršpach, město Hronov, Domek Boženy Němcové v Červeném Kostelci, skanzen v Pstroužném či stezka mizejících řemesel v Kudova Zdróji. Projekt je koncipován tak, aby návštěvníkům zdejšího kraje nabídl program na některém z míst každý den v týdnu.

Nikola Plná

Verněřovice

Nad portálem kostela sv. Michaela Archanděla ve Verněřovicích je mramorová deska, která odkazuje na moment posvěcení svatostánku. Dedikační nápis v latině zní: „PRINCIPI CAELESTIS EXERCITUS S. MICHAELI DEDICAT – 1719 O.A.B.“

Do češtiny lze přeložit jako „Knižeti nebeských zástupů sv. Michaelu věnoval (r.) 1719 Otmar, opat broumovský“.

Verněřovický kostel byl v čase našlápnutí rozsáhlejších oprav dientzenhoferovské skupiny kostelů na začátku druhé dekady třetího tisíciletí, co se technické kondice týče, asi nejlépe. Během příprav podání žádosti o financování oprav z prostředků Evropské unie se s nejstarším objektem z broumovské venkovské skupiny kostelů

dokonce ani nepočítalo.

Asi dva měsíce před podáním žádosti se však na broumovské faře objevil pan František Kocián a nabídl 1 mil. Kč, když opravíme sv. Michaela. Přišel včas, v té době už existoval závazný příslib ze strany Královéhradeckého kraje – taky ve výši 1 mil. Kč. Dané prostředky byly potřebné na spolufinancování evropského grantu, které broumovské děkanství postrádalo. Finální dar od pana Kociána byl až 1,6 mil. Kč.

Kostel, který ještě začátkem ledna 2017 administrativně patřil pod farnost Teplice nad Metují a ke kterému neexistovala projektová dokumentace, najednou dostal příležitost, která se neopakuje. Díky

kostela sv. Michaela Archanděla ve Verněřovicích

patří stavební firmě BSS Broumov a všem úředníkům, ať už z památkové péče, Biskupství královéhradeckého a dalších, bez kterých by kostel sv. Michaela Archanděla neměl novou fasádu.

Současné opravy verněřovického kostela vyšly na téměř 7 mil. Kč. Nejvíce prostředků šlo na fasádu a okna. Menší částky pak na drobnější restaurování některých částí mobiliáře. Bohužel se více prostředků

nepovedlo sehnat. Jenom pro představu, restaurování pouze jednoho oltáře stálo kolem 1,7 mil. Kč.

Slavnostní pozhánání rekonstrukce se bude plánovat nejpozději na podzim 2020. Novou fasádu už však kostel dostal na podzim loňského roku, tedy 300 let od jeho posvěcení.

P. Th.Lic. Martin Lanži, děkan ŘKF Broumov, fotografie Oldřich Jenka

Verněřovický kostel před opravou

Panorama teplických Chrámových stěn

Za dobrodružstvím do Teplických skal

V každém z nás je skrytá touha poznávat nová místa, objevovat jejich krásu, přirozenost, kouzlo. V Teplických skalách není o tajemná zákoutí nouze. Jen co projdete pokladnou, vcházíte do úplně jiného světa.

V Anenském údolí

Silnice a dlážděné chodníky vystřídají lesní cestičky, domy nahradí keře, stromy, nádherné skalní masivy a scenérie. Budete-li bedlivě naslouchat, uslyšíte šumění stromů, ševlení potůčku, zpívání ptáčků, a když se zastavíte, porozhlédnete se kolem sebe, možná uvidíte i ty maličké mravenečky a broučky, kteří obývají zdejší svět.

Nádherný výhled se vám nabízí hned na začátku skalního města, a to na zříceninu středověkého strážního hradu Střmen, kde si jistě přijdou na své dobrodruzi-historici i milovníci výhledů. Budete muset zdolat 300 schodů a vylézt po žebřících, ale ten okouzující pohled do krásné krajiny za to bezpochyby stojí.

Uvnitř Teplických skal, kam se obvyčejný smrtelník jen těžko dostane, je skryt nejrozsáhlejší jeskynní labyrint ve střední Evropě – Poseidon. Tento systém tvoří vzájemně propojená bludiště jeskyní, soutěsek a hlubokých puklinových propastí, jejichž hloubka často přesahuje 60 m. Celková délka Poseidonu je změřena na 28 km. Škoda jen, že ne každý návštěvník je speleolog, a tak nám, obvyčejným lidem, zůstává tato neovědní nádhera skryta.

Zajisté jste také slyšeli o nejvyšších útvech skalního města, kterými jsou Skalní koruna, Hláška nebo Chrámové a Martinské stěny. Pokud patříte mezi dobrodruhy-sportovce a jste milovníky horolezení, jistě vás budou svěřit prsty při pozorování horolezců v akci, nebo při zkoumání kruhů označujících jednotlivé lezecké cesty.

Věřili byste, že i v létě můžete někde narazit na sníh? Že ne? Tak vyrazte na Sibiř a přesvědčte se o tom sami na vlastní kůži. Nemusíte však kvůli tomu jezdit až do Ruska, máme na mysli nejchladnější část Teplických skal, ve které se často až do léta drží sníh. Je to proto, že soutěsky jsou velmi hluboké a klikaté, takže se do nich slunce nedostane a sníh se dá kolikrát vidět ještě v červnu.

Pro dobrodruhy-botaniky se ve skalách ukrývá také nejedna zajímavost. Velice dobře se tu totiž daří rostlinám, které ke svému životu potřebují chladnější místa a často se vyskytují ve vyšších nadmořských

polohách. Je to například violka dvoukvětá, kterou lze vidět především v okolí potoka mezi Sekyrou a rozcestím u Skalní nevěsty. O kousek dál, u Velkého chrámového náměstí, roste měsíčnice vytrvalá a různé druhy kapradin. Vede se tu také vřesu, borůvkám a brusinkám.

Když jsme probrali flóru, je také nutno zmínit se o fauně. Ani dobrodruh-zoolog zde nepřijde zkrátka. Na vysokých skalních římsách se kromě poštolek, krkavců a celé řady běžných ptáků dají pozorovat vzácní sokoli stěhovaví, kteří již několik let, znovu a znovu, hnízdí ve skalních dutinách Martinských a Chrámových stěn a dodávají tak místní přírodě ještě větší punc unikátnosti. Neměnné podmínky inverzních roklí navíc také umožňují existenci glaciálních reliktních (organismů, které jsou pozůstatkem společenstev obývajících území v dobách ledových), z nichž nejzajímavějším je jistě jeskynní pavouk plachetnatka pískovcová.

Vydat se na dobrodružnou cestu za objevováním Teplických skal můžete sami, nebo si stáhnout aplikaci „Mobilní turistický průvodce Galileo“, nahrát si mapu Teplic nad Metují a už vám neuteče jediné

Skalní brána

zajímavé místo. Aplikaci si můžete stáhnout v pohodlí domova, nebo přímo u vstupu do skal. Máte možnost domluvit si předem průvodce, který vás provede celým okruhem. Dozvíte se mnoho zajímavostí nejen o skalách, ale i jejich obyvatelích z říše rostlin a živočichů.

Výlet s dětmi si také můžete zpřístupnit hledáním zapomenutých pokladů. U vstupu požádejte o tajnou mapu a pokuste se pomocí indicií vylustit tajemku a dojít až „Za pokladem Teplických skal“. Nejenže možná objevíte poklad, ještě si užijete kupu legrace. Mapu lze vytisknout na webu www.teplickeskalny.com.

**Daniela Vojtěchová a Klára Muchová,
foto Pavel Lisák a archiv TIC Teplice n. M.**

Obtížný výstup
Chrámovými stěnami

Skalní věž Hláška

Lední medvěd

Turistický pochod TEPLICKO-ADRŠPAŠSKÁ 33

Pochod pro Radost

Pochod pro Radost

Letos 19. září 2020 se opět v prostředí skal půjde turistický pochod Teplíčko-adršpašská 33.

První ročník pochodu byl uspořádán 3. září 1977 a účastnilo se ho 216 turistů. Od samého začátku byly plánovány dvě trasy. Dlouhá třiatřicátka a krátká šestnáctka. 16. ročník turistického pochodu se šel 5. září 1992 a pak nastala dlouhá odmlka. Na turistickou tradici navázal až po 14 letech obnovením pochodu jeho 17. ročník, který se šel posledního září roku 2006. Od roku 2010 pořádá tuto akci Spolek RADOST.

„Snažíme se pochod dělat pro všechny věkové generace a zejména pro děti. Proto každoročně zařazujeme nejkratší trasu se zastávkami s pohádkovými bytostmi. Snad i rekordní účast skoro 1 800 účastníků na loňském 30. ročníku hovoří za vše. Jediné, co neumíme ovlivnit, je počasí, a to se v loňském ročníku opravdu vydařilo,“ vzpomíná organizátor pochodu Pavel Borna.

Aktuální informace k letošnímu jedenatřicátému ročníku

Start a cíl bude na koupališti v Teplíčkách nad Metují dne 19. 9. 2020. Start bude průběžný, od 7 do 10 hodin. (Start 50 km trati od 6:00 hodin.)

Pro turisty bude připraveno šest pěších tras (TA4 – dětský pohádkový les, TA8, TA16, TA25, TA33, TA50). Nejkratší trasa je TA4 s pohádkovými zastaveními pro děti. Pro cyklisty budou připraveny opět dvě cyklistické trasy (CYKLO 30, CYKLO 50). Akce se bude konat za každého počasí.

Předem přihlášení turisté formou online přihlášek (do 2. září 2020) na

www.ta33.cz budou mít možnost získat slevu na startovním a pamětní triko pochodu.

Na cestu každý startující dostane malé občerstvení, bude vybaven propozicemi s popisem tras a přehlednou mapou. Po zdolání vytyčené trasy dostane každý v cíli diplom a originální odznak. V rámci startovního bude v areálu koupaliště připraven doprovodný program, kde budou hrát živé country kapely. Zahraje velmi nadějná moravská poprocková skupina JAMARON a tradiční country SLAVENÁCI. Večer vystoupí rocková skupina PŘEHMAT LIBEREC. Pro maminky bude opět přítomna výtvarná dílna Bosorka a pro děti skákací hrad, prolézačky a malování na obličej.

Pokud tedy máte chuť strávit příjemné chvíle v krásném prostředí Adršpašsko-teplíckých skal, neváhejte a přijďte se přihlásit ke startu Teplíčko-adršpašské 33.

Veškeré informace a přehled tras na www.ta33.cz

Pavel Borna

ZÁMEČEK

Máte rádi klid a skvělou kuchyni? Zavítejte do stylového hotelu a restaurace Zámeček Janovičky!

Čekají tu na Vás pohodlné pokoje, terasa s krásným výhledem a restaurace, která využívá převážně regionálních surovin. I díky tomu získala ocenění Maurerův výběr GRAND RESTAURANT 2020.

Kromě skvělého gastronomického zážitku si můžete užít výlety do divoké přírody pískovcových skalních měst. Na své si však přijdou i milovníci umění – nedaleký broumovský klášter je nabitý atmosférou, která Vás ohromí. Před návštěvou restaurace Vám doporučujeme rezervaci stolu na telefonním čísle 734 621 305.

Rezervujte si svůj pobyt na Zámečku přímo na stránkách www.hzj.cz

Těšíme se na Vás!

Ušetřete 5% z ceny ubytování při rezervaci na www.hzj.cz s použitím promo kódu WELCOME.

Zámeček adresa:
Janovičky 62
550 01 Broumov

Bohatá historie broumovského divadla

Městské divadlo se v Broumově nachází na horní straně Mírového náměstí v domě čp. 54. Ten již od roku 1690 patřil městu a sloužil také jako výčep městského piva. V roce 1902 byl původní dům s renesančním jádrem a barokními a empírovými přestavbami stržen a na jeho místě byla postavena moderní budova.

Vlastní historie broumovského městského divadla začala na přelomu 18. a 19. století, v době zvýšeného zájmu o představení kočovných divadelních společností. Svědčit o tom může i jen náhodně dochovaný údaj z dubna a května roku 1795, kdy jedna ze společností sehrála za necelé dva měsíce ve velké zasedací síni staré radnice rekordních 31 představení. Vzestup zájmu o divadlo vedl k tomu, že v roce 1801 se broumovský malíř Josef Weisse pokusil založit soukromou divadelní scénu, ovšem bez úspěchu. Zřízení divadla ve městě však bylo již tak říkající na spadnutí.

MUDr. Franz Kneisler, pražský rodák a lékař ve službách broumovského klášterního panství, zaslal v únoru roku 1804 městskému magistrátu přepis, v němž navrhl využití domu čp. 54 jako stálého zdroje příjmů pro chudobinec. V přízemí měla být zřízena pracovna lékaře a místnost pro nemocné, 1. a 2. poschodí by bylo vyhrazeno pro divadelní a taneční sál a bylo by možné zde pořádat i další akce, jako hudební produkce či veřejné zkoušky žáků. Příjem z provozu budovy dr. Kneisler odhadoval nejméně na 250 zl. ročně. Jeho návrh získal podporu jak tehdejšího purkmistra Lindeho, tak i ostatních představitelů města a podařilo se jej prosadit i přes odpor ředitele klášterní kanceláře, který doporučoval využít dům jako školu. Když se divadlo koncem roku 1806 otevřelo, stal se dr. Kneisler jeho prvním ředitelem. Iniciovat založení kolektivu broumovských divadelních ochotníků, jak se tehdy říkalo diletantů, z příslušníků předních měšťanských rodin a místní inteligence. Proto mu byl jistě právem věnován oslavný nápis nad hledištěm „FRANZISCO KNEISLER MEDICO – GRATE OBLIGO STIRPES“, v českém překladu „Doktoru Františku Kneislerovi – vděční potomci“. Nápis byl zamalován hned po 2. světové válce a místo něj se naopak na portále jeviště objevilo „Umění lidu“.

Původní divadelní sál byl zařízen velmi jednoduše, podlaha v hledišti byla rovná a seděla se na obyčejných zahradních žid-

lich. Teprve po již zmiňované radikální přestavbě v roce 1902 se sál dočkal svažujícího se hlediště, balkonu podepřeného litinovými sloupky a především štukové a malířské výzdoby. Na stropě se tak objevily portréty čtyř klasiků. Vpředu to je německý spisovatel a dramatik Friedrich Schiller spolu s dalším básníkem, dramatikem a spisovatelem Johannem Wolfgangem Goethem, na opačné straně jsou pak podobizny skladatelů Wolfganga Amadea Mozarta a Richarda Wagnera. Bylo vybudováno také potřebné divadelní zázemí a šatny. Zvláštní kapitolou broumovské divadelní historie je osud rekvizit, které byly součástí inventáře divadla. Hercům byly k dispozici originální historické zbraně (např. i popravčí meč, který je dnes vystaven ve stálé expozici Muzea Broumova) a zbroj, součásti barokního ošacení a lidových krojů, starý porcelán a sklo, měšťanský a selský nábytek, cechovní knihy a další starožitnosti. Mnohé cenné předměty se v divadle používaly ještě na začátku

70. let 20. století, postupně však všechno, kromě menšího počtu předmětů, které se podařilo umístit ve sbírkách broumovského muzea, nenávratně zmizelo.

V divadle od jeho počátků hráli jak ochotníci, tak i kočovné divadelní společnosti. V 19. století byly publikem velmi oblíbené romantické rytířské hry a později i opery. I po roce 1945 a celkové výměně obyvatelstva na Broumovsku postupně vznikala a zase zanikala různá sdružení divadelních ochotníků, ať už fungovala samostatně či později v rámci závodních klubů ROH a Okresního domu osvěty. Asi největšího věhlasu dosáhlo Kladiadlo, které koncem 50. let založili divadelní nadšenci kolem dvojice Miloš Dvořák a Pavel Fiala. Ve 2. polovině 20. století došlo také k několika stavebním úpravám, nejrozsáhlejší pravděpodobně byla ta z roku 1997, kdy bylo opraveno průčelí budovy a přestavěn hlavní vchod.

Rg. Barbora Trenčanská
Muzeum Broumova

Pátrací hra Skryté příběhy nově na Broumovsku

Společnost pro destinační management Broumova o.p.s. pro vás připravila velkolepou novinku – jedinečnou pátrací hru pod názvem Skryté příběhy. V pátrací venkovní hře na vás čeká nejedno překvapení a spousta zábavy. Od jara 2020 máte možnost si ji nově zahrát i na čtyřech místech regionu Broumovsko.

Stroj času vás přenesl do čtyř různých období naší historie. Ke hře potřebujete jen pohodlné boty a chytrý telefon. Stáhněte si mobilní aplikaci, ta se stane vašim virtuálním průvodcem po herní trase. Vy s dětmi či přáteli pak pracujete na tom, abyste pozmenili běh dějin.

Ve Skrytých příbězích Broumova na vás čekají historické postavy věhlasných barokních stavitelů Kryštofa Dientzenhofera a jeho syna Kiliána Ignáce, hrdina selského po-

vstání a rodák z Machovské Lhoty Karel Doštal, tajemný příběh o nalezení vzácné kopie Turinského plátna v broumovském klášteře (jediné svého druhu severně od Alp) a v neposlední řadě komediální příběh mladého geologa. Trasy vás dovedou na atraktivní místa regionu Broumovsko, která ale zároveň poskytují klid a možnost aktivního odpočinku. Vydejte se Kovářovu roklí na Hvězdu, z Police na stolovou horu Ostaš do skalního labyrintu, po centru města Broumova i do divoké přírody na Šonovskou sopku.

Jak na to? Hru pod názvem Skryté příběhy si stáhněte ZDARMA na Google Play či iTunes. Aplikace vám bude ukazovat trasu

a na jednotlivých zastaveních vám zprostředkuje části příběhu. Balíček dat s mapou a audiem si můžete stáhnout z pohodlí domova, a tak při hře nepotřebujete mobilní data.

Na konci trasy máte díky aplikaci jedinečnou možnost vyfotit se s postavou, která vás provázela, a uchovat si originální památku na skvělý zážitkový výlet. Skryté příběhy na Broumovsku jsou novou alternativou péči turistiky a snahou rozšířit a zpestřit nabídku aktivit pro návštěvníky Broumova.

Vyrazte s přáteli nebo s rodinou na tak trochu jiný výlet a nechte se inspirovat naší minulostí.

Festival Za poklady Broumavska – krásné hudební zážitky už popatnácté

Zahajovací koncert festivalu

Jubilejní patnáctý ročník letos oslaví hudební festival Za poklady Broumavska. Za dobu svého působení v regionu tento letní festival klasické hudby nabídl kolem 150 koncertů, na nichž vystoupilo více než 750 účinkujících. Jde o jeden z mála českých festivalů, který svým posluchačům za dobrovolné vstupné nabízí hudební setkání se skvělými českými i zahraničními hvězdami klasické hudby. Nejinak tomu bude i letos.

Prázdninové koncerty se konají každou letní sobotu v kostelích na Broumavsku a výteček z dobrovolného vstupného pomáhá při opravách této unikátní skupiny kostelů, kterou vytvořili věhlasní bavorské architekti Kryštof a jeho syn Kilián Ignác Dientzenhofer.

„Máme radost, že pozvání festivalu přijaly dvě vynikající operní pěvkyně – držitelka dvou cen Thálie, sopranistka Jana Šrejma Kačírková, a čerstvá Carmen v Národním divadle, mezzosopranistka Ester Pavlu. Festival opětovně navštíví houslista Pavel Šporcl a soubor čtyř violoncellistů Prague Cello Quartet, který naváže na svůj velký posluchačský ohlas z předminulého ročníku. Ze zahraničních interpretů se těšíme na lektory Letních hornových kurzů, německého sólohornistu Mnichovské filharmonie Jörga Brücknera a jeho polského kolegu,

hornistu a dirigenta Dariusze Mikulského. Ostatně ještě budou mít velké zastoupení nejen díky osobnostem Zuzany Ržouňkové a Jana Vobořila, prvních hornistů našich předních orchestrů, ale i na koncertě Pražského žesťového souboru, který letošní rok slaví čtyřicáté výročí. Přivítáme mladé laureáty mezinárodních soutěží, hobojistu Martina Daňka, vítěze loňského ročníku Pražského jara, a rakouský saxofonový soubor Aureum Quartet, držitele mnohých ocenění,“ říká výkonná ředitelka festivalu Tereza Kramplová.

Doprovodným programem festivalu jsou Letní hornové kurzy – mezinárodní setkání hornistů, jež se letos bude konat už po šesté, 2. až 8. srpna v prostorách národní kulturní památky broumavského kláštera. Kurzy jsou určené žákům ZUŠ, studentům

konzervatoří i akademií či zájemcům z řad veřejnosti, bez omezení věku.

„Letošní festivalovou novinkou bude rozšíření počtu vystoupení o krátké koncerty, které představí především mladé interprety. Právě těm je potřeba dát příležitost, ukázat je veřejnosti a vzbudit v nich motivaci posunout se ve své kariéře dál. Plánujeme dát šanci mladým začínajícím umělcům i jejich renomovanějším kolegům, aby během léta oživil krajinu a nalákali posluchače na festivalové koncerty. Místa zatím ladíme, jeden z koncertů, který je již nyní domluvený, je čtvrtek 30. července na kopečku nad hejtmánkovickou jízdnou, kde zahraje Cimbálová kapela Milana Broučka. Koncert bude ve stylu pikniku a určitě bude příjemným strávením letního podvečera v unikátní broumavské krajině,“ dodává Tereza Kramplová.

„Festival dělá báječné věci,“ říká houslista Pavel Šporcl

Jubilejní 15. ročník festivalu klasické hudby Za poklady Broumavska bude mít hvězdnou festivalovou ouverturu (předehru). 1. května se o ni postará známý český houslista Pavel Šporcl, který od 18 hodin vystoupí v sále Dřevník, v zahradě broumavského kláštera – spolu s cikánskou cimbálovkou Gipsy Way Ensemble. Výteček koncertu „Gipsy Fire“ bude určen na podporu festivalu. Vstupenky je možné zakoupit na festivalovém webu www.zapoklady.cz.

S kapelou Gipsy Way Ensemble už jste odehrál více než 400 koncertů. Dokážete Vás spoluhráči ještě něčím překvapit? Chystáte se projekt ještě rozvinout?

Na tomto projektu je krásné, že je každý koncert jiný. Protože nemáme notový materiál, je určitá volnost

a možnost improvizace. Kluci jsou tak úžasní muzikanti, že mé momentální nápady okamžitě podpoří svým hudebním citěním. I po těch 400 koncertech nás společné hraní neskutečně baví.

Na festivalu Za poklady Broumavska jste vystupoval už několikrát, jste členem čestné rady a do Broumava se vracíte po čtyřech letech. Co byste popřál jubilejnímu 15. ročníku festivalu?

Festival dělá báječné věci, zachraňuje památky, a to se mi nesmírně líbí. I proto se k vám tak rád vracím. K tomu báječné vřel publikum, které hlídá každý můj tón. Mohu přát jen to, aby každý koncert měl stejnou atmosféru, jako ten můj... :)

Pavel Šporcl

Šonovský kostel před koncertem

Za poklady Broumavska 2020 | PROGRAM

1. 5. 2020, 18:00 - Klášter Broumov, Dřevník

Pavel Šporcl a Gipsy Way Ensemble (jediný koncert se vstupným)

27. 6. 2020, 18:00 - Broumov, klášterní kostel sv. Vojtěcha
Filharmonie Hradec Králové, dirigent Andreas Sebastian Weiser a Matyáš Novák, klavír

4. 7. 2020, 18:00 - Police nad Metují, kostel Nanebevzetí Panny Marie
Laureáti Broumavské klávesy a umělecký ředitel soutěže Ivo Kahánek

11. 7. 2020, 18:00 - Vižňov, kostel sv. Anny
Jana Šrejma Kačírková, soprán, M. Nostitz Quartet, Lukáš Sommer, kytara

18. 7. 2020, 18:00 - Otovice, kostel sv. Barbory
Ester Pavlu, mezzosoprán / Roman Hoza, baryton / Ahmad Hedar, klavír

25. 7. 2020, 18:00 - Šonov, kostel sv. Markéty

Aureum Saxophone Quartet (Rakousko)

30. 7. 2020, 19:30 - Hejtmánkovice, kopeček nad Jízdárnou

Cimbálová muzika Milana Broučka / Doprovodný program festivalu

1. 8. 2020, 18:00 - Bezděkov, kostel sv. Prokopa

Martin Daněk, hoboj – vítěz Pražského jara 2019, Monika Knoblochová, cembalo, Mélusine de Pas, violoncello/viola da gamba (Francie)

6. 8. 2020, 18:00 - Vernéřovice, kostel sv. Michaela

Účastníci Letních hornových kurzů a jejich pedagogové / Doprovodný program festivalu

8. 8. 2020, 18:00 - Martínkovice, kostel sv. Jiří a Martina

Lektoři Letních hornových kurzů:

Dariusz Mikulski (Polsko), Jörg Brückner (Německo), Zuzana Ržouňková, Jan Vobořil, lesní roh, Jana Golíášová, klavír

15. 8. 2020, 18:00 - Božanov, kostel sv. Máří Magdalény

Prague Cello Q

22. 8. 2020, 18:00 - Broumov, kostel sv. Petra a Pavla

Pražský žesťový soubor a Aleš Bárta, varhany

29. 8. 2020, 18:00 - Ruprechtice, kostel sv. Jakuba většího
Královéhradecký sbor Jitro

Vstupné na letní koncerty dobrovolné
Změna programu vyhrazena
www.zapoklady.cz

Text: Kateřina Ostradecká

Foto: David Antoň, Jakub Šleis a archiv Pavla Šporcla

Stopy Olgy Tokarczukové na Broumovsku

Olga Tokarczuková je považována za nejúspěšnější současnou polskou spisovatelku. Její díla sklízí úspěch nejen u čtenářů, ale i u odborné kritiky.

To ostatně dokazují četná literární ocenění, která dosud za svou tvůrčí činnost získala. V říjnu loňského roku byla dokonce ověřena cenou nejprestižnější – Švédská akademie jí udělila Nobelovu cenu za literaturu za rok 2018. Ne všichni ale ví, že zmiňovaná autorka má silné vazby právě na zdejší pohraničí, kam se opakovaně vrací nejen v rámci autorských večerů.

Narodila se roku 1962 v polském Sulechově u Zelené Hory. Poté, co získala vysokoškolský titul v oboru psychologie na Varšavské univerzitě, se přestěhovala do

Slezska, kde pracovala jako psychoterapeutka. Kromě zaměstnání v oboru na psychiatrické klinice a v poradně pro odvykací léčbu se živila jako prodávačka, novinářka a učitelka. Ve Valbřichu spolu s manželem později založila vlastní nakladatelství Ruta. Domov a klid pro psaní knih nalezla až v příhraničí, v polské vesnici Krajánov ležící v sousedství Šonova, kde si s rodinou koupila opuštěný dům na samotě po odsunutých sudetských Němcích. V současnosti žije ve Vratislavi, sídlo na venkově však nadále v letních měsících využívá k literární činnosti.

A jak je Olga Tokarczuková spjata s naším regionem? Jakožto tvůrkyně, jejíž díla se řadí do tzv. literatury malých (soukromých) vlastí, zasazuje děje některých svých knih právě do prostředí kladské oblasti, Broumovska nevýjimaje. Jednou z nich je *Denní dům, noční dům* (*Dom dzienny, dom nocny*), jejíž děj je situován převážně do okolí Nové Rudy na polsko-českém pomezí. Vzhledem k dějovému zasazení do místa spisovatelčina trvalého pobytu a také díky mnoha příběhům z jejího života je toto dílo pokládáno za Olžinu dosud nejosobnější knihu. V příběhu o svatě Starostě pozorný čtenář jistě nepřehlédne zmínku o českém

Jan Školník, Wojciech Birek, Olga Tokarczuková a Anna Wanik na festivalu Hory literatury v Broumově (2017).

Broumově, v kapitole *Hranice* se pak můžeme dočíst o nedalekém Šonově. Mezi další knihy, jejichž příběhy se odehrávají na území historického Kladského hrabství, patří rovněž morální thriller *Svíj vůz i pluh ved přes kosti mrtvých* (*Prowadź swój plug przez kości umarłych*) nebo povídkový soubor *Poslední příběhy* (*Ostatnie historie*).

Knihy Olgy Tokarczukové byly přeloženy do několika desítek jazyků, některé byly dokonce adaptované v divadelní hry nebo se staly předlohou filmu (*Přes kosti mrtvých* Agnieszky Hollandové). Jedním

z posledních autorčiných publikovaných děl je román *Knihy Jakubovy* (*Księgi Jakubowe*). Při udílení prestižní literární ceny Nike 2015 (obdoba české Magnesie Litery) proměnila obě nominace, za výše zmíněnou knihu získala cenu čtenářů i poroty, čímž se stala v historii teprve druhou dvojnásobnou držitelkou hlavního ocenění a pětinasobnou výherkyní ceny veřejnosti. Letos na jaře se objeví na pultech českých knihkupectví její nejnovější tvůrčí počín – překlad *Bizarních povídek* (*Opowiadania bizardne*).

Denisa Dědová

Knihy Olgy Tokarczukové zastoupené v každé průměrně sečtělé rodině na Broumovsku.

40 let speleologické činnosti na Broumovsku

Broumovsko je známé nejen svými významnými historickými památkami, ale také zdejším pestrým a hodnotným přírodním prostředím. To je podmíněno jeho mimořádně pestrá geologickou stavbou a složitým reliéfem zdejší krajiny.

V tomto směru vynikají především rozsáhlá pískovcová skalní města, každoročně navštěvovaná statisíci domácními i zahraničními obdivovateli. Pískovcový pseudokrasový reliéf skalních oblastí Adršpašsko-teplických skal, Ostaše, Hejdy, Kočičích skal, Broumovských stěn i české části Stolových hor udivuje hlavně úžasnou modelací skalních útvarů na povrchu terénu. Neméně významná je však i značně skrytá a dosud ne zcela známá pseudokrasová modelace vytvořená v těžko dostupných částech podzemních skalních terénů.

Velká část zdejších podzemních pseudokrasových jevů zůstává ukryta před zraky běžných návštěvníků. Řada jich však byla známá odedávna i s místním pojmenováním „sluje“. Několik těchto snadněji dostupných bylo zařazeno i do prohlídkových tras na skalních okruzích adršpašského a teplického skalního města nebo při trasách turisticky značených cest probíhajících dalšími skalními terény.

Podobně jako v jiných skalních oblastech v naší zemi i na Broumovsku byl systematický výzkum podzemí skalních terénů zahájen až ve 2. polovině minulého století. Tehdy se zdejšímu základnímu výzkumu věnovala skupina krasové turistiky ČSTV

v Broumově. Od svého ustavení v roce 1980 pak na předchozí jeskyňářské aktivity navázala základní organizace České speleologické společnosti 5-03 Broumov, výjimkou orgánů státní ochrany přírody a krajiny již oficiálně pověřená k výzkumu, evidenci a dokumentaci zdejších podzemních pseudokrasových jevů a k monitoringu jejich přírodního prostředí. Již první roky jeskyňářských aktivit prokázaly, že ve zdejších terénech se nachází mnoho, často i rozsáhlých podzemních pseudokra-

Plutonův chrám je kombinovaná jeskyně, jejíž obě boční stěny jsou tvořeny rostlou skálou a strop zařícenými skalními bloky.

sových lokalit v podobě jeskyní a propastí s výrazně odlišným a specifickým fyzikálním i biologickým prostředím. Postupem let speleologických aktivit vzrůstal počet evidovaných podzemních pseudokrasových lokalit až na stav dnešní, přesahující 180 lokalit. Několik jeskyní vykazuje stametrové délky, ta nejdelší z nich, Teplická jeskyně v Teplických skalách, je délkou polygonu téměř dva kilometry nejdelší pseudokrasovou jeskyní v naší zemi. V průběhu let stoupal i počet zdokumentovaných lokalit a také řada informací o geo- i biologických výplních podzemních prostor a mezo- i mikroklimatických poměrech v nich. Mimořádně významným se stal výzkum, evidence, dokumentace a monitoring kořenových výplní pseudokrasových jeskyní, jejichž problematika se již stala významnou biospeleologickou problematikou řešenou nyní v širší mezinárodní jeskyňářské a odborné spolupráci. Dnes již 40 let trávící speleologická aktivita místních jeskyňářů prokázala, že vedle vysokého počtu podzemních lokalit a mimořádného prostoru (délky) některých z nich jsou i vysoce hodnotné také po stránce jejich zcela specifického prostředí. Tyto velmi náročně získávané informace jsou významným příspěvkem a podstatným obo-

Rozsedlinová jeskyně U Koruny

hacením znalostí o celkovém, již beztak vysoce hodnotném přírodním prostředí a vzácných ekosystémech pískovcových skalních měst, chráněných proto i v různých typech chráněných území.

Letošní čtyřicetileté trvání speleologických aktivit na Broumovsku jistě stojí za připomenutí již proto, že je to také vhodnou příležitostí jejich prezentace na veřejnosti. V druhé polovině roku 2020 se zdejší jeskyňáři budou prezentovat nejen články v místním tisku, ale také přednáškou provázenou promítáním snímků o výzkumu a zajímavostech. Ve výstavní síni Informačního centra v Broumově připraví i výstavu fotografií dokumentujících jejich aktivity. Tyto akce jistě budou zajímavé nejen pro místní zájemce, ale i pro příležitostné návštěvníky našeho kraje.

Text: Jiří Kopecký, foto: Oldřich Jenka

Havíři v horách Broumovské vrchoviny aneb jak se u nás dolovalo

Národní geopark Broumovsko se rozprostírá na území Broumovské vrchoviny. A Broumovská vrchovina, to jsou hory – Javoří hory, Jestřebí hory, Vraní hory, stolová hora Ostaš. Hejšovina s Broumovskými stěnami jsou rozhodně také hory. A od slova hora bylo odvozeno slovo horník. Ale horníci přece dolují v dolech! Logicky by spíše vycházelo pojmenování dolník. Ale ono je to přece jen trochu jinak.

**Geopark
Broumovsko**

V prvopočátcích lidé drahé kameny, zlato, stříbro a další rudy nacházeli hlavně v horách, kde mnohdy prudké lijáky, potoky, sesuvy či laviny odkryly ve svahu výchozy neobyčejných nerostů, ukrytých ve skalách. Ti, kteří poznali jejich cennost, začali do hor odcházet pravidelně, kutáním nalezené rudy nebo třeba zlata se po žilách ve skále vylámanými chodbami prokopávali stále více do hloubi

hor, a tak se jim začalo říkat horníci. Mnohdy však zlaté či stříbrné žíly směřovaly ve skále do hlubin země a místo ražby vodorovných štol bylo třeba začít hloubit šachty a kutat dolů – dolovat, a tak vznikl pojem doly.

V horách Broumovské vrchoviny, a tedy současném Geoparku Broumovsko, to začalo stejně. Jenom to zlato, které se zde začalo dobývat a těžit, bylo černé. „Černé zlato“ – tak bylo v některých dobách černé neboli kamenné uhlí pro svoji cennost nazýváno. Jenže nic netrvá věčně, doby se mění, a to, co bylo v některých dobách životně důležité a neobyčejně ceněné, může svoji cenu rychlým průmyslovým rozvojem ztratit a stát se neužitečným. Po více než 400 le-

tech uhelného dolování skončilo i hornictví v Jestřebích horách a na Žacléřsku. Havíři, jak se také horníkům říká podle německého pojmenování Hauer, vyfárali s posledními vozíky narubaného uhlí z téměř kilometr hlubokých dolů a slavná hornická historie východních Čech se uzavřela.

Ale vraťme se ještě na chvíli zpět. Černého hořlavého kamene si ve zdejších krajích začali všímat už příchozí osadníci v období renesance. Nacházeli ho v různých místech Jestřebích hor od dnešních Žďárek a Hronova přes Svatoňovice a Markoušovice po Žaclěř. Nejříve jen sbírali kusy uhlí, roztroušené kolem výchozů slojí na úbočích hor, poté je začali dobývat. Nejstarší dochovaná písemná

důlní budovy z 18. a 19. století jsou v současnosti přebudovány na soukromé rekreační objekty. Z nich můžeme připomenout například zrekonstruované renesanční chalupy v bývalé hornické osadě Paseka (zvaná též Brendy) nad Radvicemi, bývalé důlní chalupy na Předních Horách nad Malými Svatoňovicemi nebo třeba zachovalou důlní budovu dolu Vilemína ve Žďárkách u Hronova. Jako historická kulturní památka je v Žaclěři udržována malá budova s těžní věží dolu Jiří (George Schacht) z přelomu 18. a 19. století, stejně jako šachetní budovy s těžní věží a strojovnou na jámě Františka v Černé Vodě. Budova důlního ředitelství z 19. století v Lamperticích bohužel zatím

**Výstup z podzemí
Měděného dolu Bohumír
můžete absolvovat a z ní
po žebříkách výstupní šachtici.**

**Sloj měděného zrudnění je v dole Bohumír výrazně
modrozeleně zbarvena sekundárními minerály mědi.**

**Materiál z rekultivovaného
uhelného lomu u Dolu Jan Šverma
ještě nedávno poskytoval unikátní
paleontologické exponáty.**

**Ústí vstupní štol
Měděného dolu Bohumír v Jívce.**

zmínka o dolování kamenného uhlí v Čechách se týká právě Žaclěře a pochází z roku 1570. Uhlí se zde těžilo po celá následující století až do roku 1992. Za Rakouska-Uherska byly údajně žacléřské doly největší v mocnářství. Ač byla tato dlouhá historie černouhelného dolování definitivně ukončena před více jak čtvrtstoletím, najdeme zde stále spoustu nejrůznějších báňských památek, zajímavostí a stop po letitém dolování. V krajině jižní a západní části Geoparku Broumovsko stále můžeme narazit na zarůstající či rekultivované důlní haldy, často s množstvím zachovalých zkamenělin karbonických rostlin, na zavalená i zrekonstruovaná ústí dědičných štol s vyvěrajícími železitými důlními vodami i na četné povrchové důlní objekty v různém stavu zachovalosti. Některé drobné

chátrá. Některé významné důlní objekty se však podařilo po ukončení těžby zachránit a zachovat jako lákavé technické a současné historické památky s nevšední prohlídkovou nabídkou.

Společnosti Důl Jan Šverma o.p.s., podporované mateřskou firmou GEMEC a.s., se například svými mimořádnými aktivitami podařilo areál bývalého uhelného Dolu Jan Šverma v Žaclěři vyhlásit kulturní památkou a vybudovat z něj unikátní Hornický skanzen Žaclěř. Návštěvníci se zde celoročně mohou na prohlídkách, komentovaných fundovými průvodci, seznámit s důlními technologiemi i samotným chodem uhelného dolu. Prohlédnout si zde mohou strojovny s těžními stroji z různých období na důlních jamách Jan a Julie, modernější ohlubeň

Účastníci konference České podzemí 2019 před Horňákův skanzenem Žacléř.

jámy Jan s nárazištěm, vozíkovým okruhem a rotačními výklopníky, několikapatrovou úpravnu uhlí neboli „prádlo“ nebo populární špinavou šatnu zvanou „řetízárna“. Z 52 metrů vysoké ocelové těžní věže jámy Jan mají návštěvníci unikátní výhledy na celý areál bývalého dolu a panorama širokého okolí s Rýchorským hřbetem východních Krkonoš, výraznými kužely vyvýšených Vraních hor a táhlým hřebenem uhlonosných Jestřebích hor. V rozlehlé strojovně jámy Jan je nainstalována obsáhlá, i laiky oblíbená a obdivovaná, názorná paleontologická expozice z místních nálezů karbonských rostlinných zkmennin. Ta je navíc doplněná expozicí důlní dokumentace a hornických přístrojů a vybavení. V místech bývalé povrchové těžby se pak ve štolě Jitřenka seznámíte s podzemní důlní technikou a zařízením. Uvidíte zde i nafáranou přírodní uhelnou sloj nebo kmen stromovitě plavuně rodu *Lepidodendron „in situ“*, to znamená v původní hornině ve stěně důlní chodby.

Objekty uhelných dolů v Jestřebích horách měly po ukončení těžby poněkud odlišný osud. Zatímco budovy bývalého dolu Ida (Zdeněk Nejedlý) v Malých Svatoňovicích jsou v současnosti využívány komerčně různými místními firmami, z důlních budov v Temném Dole byl zřízen domov pro seniory a areál dolu Zdeněk Nejedlý II v Odolově byl přebudován na věznici. Především se staršími hornickými zajímavostmi a historií dolování v této oblasti vás názorně seznámí Naučná stezka po hornických památkách Jestřebích hor, vybudovaná z iniciativy známého trutnovského báňského badatele a pu-

blicisty pana Václava Jiráka s využitím jeho unikátních schematických nákrešů zdejších důlních děl. Technicky orientované milovníky hornictví určitě zaujme venkovní expozice důlní techniky „U mašinky“ na staré vlečce v Malých Svatoňovicích. Zajímavými památkami jsou nepochybně i místní odvodňovací dědičné štoly Kateřina v Malých Svatoňovicích a Xaver u Starého Sedloňova. V blízkosti dolu Xaver mají na zbytku jeho zarůstající haldy šanci i drobní sběratelé, kteří si zde mohou udělat radost nálezem zuhelnatělých zkmennin prvohorních rostlin. Velmi podobné stopy po staré důlní činnosti se zbytky zarostlých hald můžeme najít i u dolu Vilemína ve Žďárkách nebo v Hronově u Jiráskova dolu, kde se však po marných pokusech na těžitelné uhelné sloje nenarazilo. Malé průzkumné štoly byly ve východní části Jestřebích hor vyraženy na více místech, většinou však bez výsledku. Dnes jsou buď zavalené, nebo zajištěné mříží.

Ukázka ručního způsobu těžby rudniny v dole Bohumír.

Zrekonstruované ústí dědičné štoly Kateřina v Malých Svatoňovicích.

Po zpřístupnění veřejnosti v roce 2015 udržuje a provozuje zmíněná již společnost Důl Jan Šverma o.p.s. také Měděný důl Bohumír v Jívce jako další významnou hornickou pamětihodnost zdejšího kraje. Důl byl založen v polovině 19. století na odkrytech výchozů tří slojí s měděným zrudněním ve vrstvách permokarbonských sedimentárních hornin. Dvě z nich byly na dole Bohumír rozřazeny postupně celkem ve třinácti patrech a těženy až do roku 1965, kdy byla těžba chudé měděné rudy ukončena. Zrudnění zde bylo představeno především minerály chalkozímem a bornitem a doprovázeno sekundárními minerály mědi – malachitem, azuritem a chryzokolem. Na prohlídkové trase v podzemí, dlouhé více jak 300 metrů, můžete vidět dobře zachovalou stěnovou dobývku s rudní slojí, způsoby betonové i klasické dřevěné výztuže důlních chodeb, strojovnu a další důlní zařízení, figuríny horníků při práci a další zajímavosti spojené

s hornickou prací. Na konci trasy každého čeká hornická zkouška - adrenalinový výstup větrací šachtou po žebřících na povrch země. Kdo nechce, může se samozřejmě z podzemí vrátit zpět pohodlně po stejné trase vstupní štolou. Celkový dojem z prohlídky umocňují ochranné pomůcky, které každý na začátku dostane – přilba se svítilnou a plášť. Návštěvníkům je otevřena také galerie starých fotografií a hornických předmětů.

Zachovalé hornické památky, roztroušené v území Národního geoparku Broumovsko tak ještě dnes vypráví své příběhy a opět nám tím připomínají a propojují souvislosti místního nerostného bohatství se způsobem života zdejších lidí a neobyčejnou historií tohoto kraje. Tak tedy Zdař Bůh! Další související zajímavosti najdete na <https://geopark.broumovsko.cz> a www.djs-ops.cz.

Text a foto Stanislav Stařík, titulní foto Oldřich Jenka

Šachetní budova s těžní věží dolu Jiří (George Schacht) z roku 1840 v Žacléři byla vyhlášena kulturní památkou.

Ve strojovně s těžním strojem jámy Jan je kromě jiného instalována bohatá paleontologická expozice z místních nálezů karbonských rostlinných fosilií.

Úpadní chodba do spodních prozatím nepřístupných pater dolu Bohumír.

37. Mezinárodní horolezecký filmový festival s Adamem Ondrou

Většině z vás jistě není potřeba představovat teplický horolezecký festival. Vždyť už máme za sebou 36 ročníků téhle úžasné sešlosti. Ale těm, co se k nám chystají poprvé, můžu ve stručnosti říct, že náš festival je známý svou neuvěřitelně pohodovou a přátelskou atmosférou a nabitým programem přes celý víkend.

Jedná se totiž především o setkání lidí, kteří se třeba celý rok nevidí, jsou na různých expedicích apod. Zde pak mohou o všem společně diskutovat. Promítají se filmy, pořádají se přednášky a neustále se něco děje nejen v kině a parku, ale i na dalších místech. Prostě celé Teplice nad Metují ožívají.

V letošních roce se snažíme ze všech sil, aby nás konečně navštívil i náš nejlepší současný lezec Adam Ondra a další hvězdy světového lezení, jako třeba veteránka Lynn Hill. Bohužel je olympijský rok a nikdo neví, kdo potvrdí svou účast na sto procent.

Děláme vše proto, abychom pro vás opět vybrali tu nejlepší várku horolezeckých filmů a přednášek. Nebude chybět ani bohatý doprovodný program, soutěže a závody v různých disciplínách. Dočkáte se i autogramiády k nově vydané knize o lezení v Prachovských skalách. Součástí festivalu budou i besedy se špičkovými lezci, horskými vůdci, záchranáři a spousty dalšími lidmi, kteří vynikají ve svých oborech. Samozřejmě budete moci dokoupit veškerý lezecký materiál a outdoorové vybavení, které pro vás připraví ty nejlepší firmy ve svém oboru.

Proto vám všem už nyní radím, abyste si zapsali do svých diářů a lezeckých deníků, že letošní festival se koná od 27. do 30. srpna. Tedy poslední srpnový víkend, jak již pro tuto akci bývá zvykem.

Sledujte webové stránky festivalu, kde najdete veškeré aktuality (www.horolezecky-festival.cz), nebo facebook ([Facebook.com/MezinarodniHorolezeckyFestival](https://www.facebook.com/MezinarodniHorolezeckyFestival) – oficiální stránka). O všem vás budeme včas informovat.

Už teď se těšíme na letošní ročník, který opět přinese něco nového!

Jiří Sedláček
Foto: Pavel Borna

Emil Schwantner – sochař Trutnovska a Broumovska

Významná osobnost meziválečného kulturního života severovýchodních Čech bude v letošním roce připomenuta výstavou v Teplicích nad Metují.

Sochař a návrhář Emil Schwantner (1890 – 1956) byl rodákem z Královce, jako čtrnáctiletý nastoupil do železnické porcelánky. Jeho talentu si všiml mistr Theodor Pohl a vyslal jej na keramickou školu do Teplic v Čechách. Nadějný umělec byl poté na přímělu J. V. Myslbeka přijat ke studiu na pražské AVU, kde byly jeho studentské práce dvakrát vyhodnoceny jako nejlepší. Vedle Myslbeka byl jeho dalším pedagogem Jan Štursa. V letech 1912 – 1914 žil Schwantner v Lipsku, kde se podílel spolu s Franzem Metznerem na dokončení památníku Bitvy národů. Sám pak narukoval do rakouské armády a účastnil se bojů první světové války.

Schwantner byl vynikající portrétista, realizoval mnoho bust, asi nejznámějším jeho dílem je busta J. W. Goetha umístěná v Adršpašských skalách na připomínku

Goethovy návštěvy skal v roce 1790. Další Schwantnerovou silnou stránkou byly sochy zvířat, která jezdil pozorovat do vřatislavské zooogické zahrady a ztvárňoval je v dynamice jejich pohybu. Velmi silné jsou jeho sochy sedláků, zobrazující dřinu lidí i zvířat, strhané tváře a hrubými rysy zdůrazněné výrazy námahy a vyčerpání. Samostatnou kapitolu Schwantnerova díla tvoří památníky obětem první světové války, kterou Schwantner aktivně prožil. Vedle realizací na Trutnovsku, kde Schwantner působil nejvíce, neboť měl v Trutnově svůj sochařský ateliér, měl několik zakázek na pomníky také na Broumovsku. Z těchto se dochoval v úplném stavu pouze památník v Otovicích, nedávno restaurovaný. Z památníků v Křinicích (na snímku) a v Božanově zůstaly pouze podstavce, jejich figurální části byly po druhé válce strženy. Stejně dopadla také socha Trubače na náměstí v Teplicích nad Metují, která byla zničena a zůstalo z ní pouze torzo. Památník v Libné stojí, je však poničen a některé jeho části chybí.

Výstava v Teplicích nad Metují představí Schwantnerovy sochy ze soukromých sbírek, ať už v provedení v bronz, ve dřevě nebo v porcelánu. Na fotografiích budou dokumentovány rovněž Schwantnerovy pomníky, jejich někdejší původní podoba ve srovnání se současným stavem. Výročí 130 let od autorova narození je vhodnou příležitostí připomenout tohoto vynikajícího regionálního umělce a jeho pozapomenuté dílo, které v mnoha případech čeká na záchranu a obnovu, jako se podařilo v Trutnově, kde byla odlita replika sousoší s protiválečným odkazem Tanec se smrtí. Výstava bude otevřena od posledního víkendu v červnu do poloviny září 2020.

Zdobné upomínkové sklo a porcelán v broumovském klášteře

V první třetině 19. století se s prudkým rozvojem turistiky v Krkonoších a v Adršpachu začal zejména v období biedermeieru rozvíjet nový segment uměleckého průmyslu, kterým byla produkce upomínkových předmětů. Hory a Adršpašské skály, později rovněž Teplické skály a další turisticky atraktivní místa, inspirovaly nejprve výtvarné umělce, kteří vytvářeli veduty známých lokalit. Podle těchto rytin a od druhé poloviny 19. století také fotografií, vytvářeli zdatní rafiněři skla upomínkové motivy na skleněné poháry, korbely a další sklářské výrobky. Malbou, leptem, brusem a na přelomu 19. a 20. století také potiskem vyvedená vyobrazení přírodních scenérií, vodopádů, skalních útvarů a hradů na skle se stala vyhledávaným suvenýrovým sortimentem. Později převzal dominantní roli porcelán, respektive tenkostěnné sklenice s potiskem, počátkem 20. století klesla umělecká a řemeslná úroveň vlivem rostoucí poptávky. Ačkoli byly vyrobeny desítky tisíc kusů takových upomínkových předmětů, dodnes se dochovaly jen stovky exponátů, které jsou vzácnou sběratelskou komoditou. Ze sbírek šesti soukromých sběratelů byla Institutem regionální paměti sestavena výstava více než tři set kusů skleněných a porcelánových suvenýrů, která bude k vidění v prostorách benediktinského kláštera v Broumově od 15. května do 30. září (vernisaž je 14.5. v 17 hod.). Jedná se o zcela unikátní regionální expozici, jaká dosud nebyla nikdy vystavena a tato příležitost bude využita také k vydání obšířného katalogu, který vyjde v průběhu letošního léta. Výstava bude přístupná v rámci prohlídkového okruhu, pro zájemce bude možné objednat si komentované prohlídky.

Zámek Adršpach v létě

Zámek Adršpach je jeden z mála celoročně otevřených historických objektů na Broumovsku. V letních měsících, kdy v Adršpachu návštěvníků přibývá, je místem, kde si můžete v klidu odpočinout, občerstvit se v kavárně s venkovním posezením nebo si prohlédnout naše expozice.

První poschodí zámku vás vrátí do časů rodu Nádherných, kteří zde pobývali nejdelší dobu, druhé patro je celé věnované horolezeckému muzeu, které mapuje lezení od počátků až do současnosti. Zajímavá je i expozice Ináštvi a tkalcovství v přízemí, kde naleznete také mnoho informací o Adršpachu. V tajemném sklepení zámku si můžete zkusit únikovou hru na téma Třetí princ.

Samozřejmostí je wifi a parkování zdarma na nádvoří.

Největší událostí je pro nás otevření interaktivní pohádkové cesty ze skal (od

Ozvěny) na zámek, na které vás čeká pět hravých stanovišť. Když se vám podaří u každého natisknout razítko, děti mají na zámek vstup zdarma :-)

To ale není vše! Malí návštěvníci mohou zavítat do zámekské pohádkové místnosti plné úkolů. Po jejich splnění dostanou další odměnu.

Do 28. 6. můžete navštívit výstavu hlavolamů, čekají na vás nejstarší hlavolamy světa, jako jsou např. Ramsesova hvězda, největší hlavolam Big Pelikan, obří ježek v kleci a další. Součástí výstavy je i hlavolamová herna!

Již po třetí se u nás koná Festival zážitků, letos na téma Tradiční adršpašská řemesla. Každý prázdninový pátek od 14 do 17 hodin pořádáme kreativní dílny (tkaní na kolíkovém stávků, výroba šňůrek a tkanic). Pro nejmenší budou připraveny dřevěné kostky a puzzle, pro starší pak kvízy. K dispozici bude také tkalcovský stávek s barevnou osnovou, na kterém návštěvníci vytvoří nekonečnou stužku, která na zámku ozdobí naši expozici tkalcovství a Ináštvi. Doporučujeme rezervaci na tel.: +420 491 423 979 nebo na e-mail: info@zamekadrspace.cz.

Zveme vás také na vyhlášené letní kino na zahradě zámku. Informace

o filmech a promítacích dnech najdete na FB: Zámek Adršpach nebo na <http://www.obecadrspach.cz/zamek-1/kalendar-akci/>.

V červenci se k nám na zámekské nádvoří opět sjedou historická vozidla. Tato akce je velmi oblíbená, plechoví krasavci přijedou 26. 7. ve 12 hodin a prohlížet si je můžete až do 16. hodiny. A to i s muzikou a občerstvením! Zahřát nám přijede dixielandová kapela Swing Sextet se skvělou Evou Emingerovou.

Zámek Adršpach má co nabídnout, tak se přijďte podívat! Těšíme se na vaši návštěvu a přejeme krásné léto.

Poznejte Broumovsko ze sedla jízdního kola. Bike resort Broumovsko nabízí hustou síť značených cyklotras různé náročnosti, na své si zde přijdou jak rodiny s dětmi, tak i zkušení bikeři.

1. Vambeřickou cestou na Slavný

**náročnost trasy: lehká
délka trasy: 12 km**

Police nad Metují – Slavný – Suchý Důl – Police nad Metují

Nenáročná cyklistická trasa částečně vede po historické poutní cestě do polských Vambeřic (Wambierzyce), kam v dobách vrcholícího mariánského kultu každoročně mířily desetitisíce věřících. Tato tradice byla přerušena po uzavření státních hranic v roce 1947, k jejímu znovuoživení pak došlo v roce 2002.

Okružní trasa začíná u klášterního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Polici nad Metují. Odtud se vydáme po bílé značené cyklotrase č. 4151 směrem na Suchý Důl. Na konci ulice Na Babí přejedeme most se sochou sv. Jana Nepomuckého přes potok Ledhujka, po krátkém úseku ulicí Ledhujská odbočíme vpravo. Pokračujeme pozvolně stoupající cestou, jež je lemovaná řadou soch a kamenných křížů s bohatě zdobenými pilíři. Názvy křížů nesou zpravidla jména ma-

Broumovskem na kolech

jitelů pozemků, kteří je zde nechali umístit. Projedeme tak kolem Barešova (1791) a Cihlářova kříže (1836), až se dostaneme do obce Slavný. Odtud se můžeme vydat po modré cyklotrase č. 4001 na vyhlídkové místo k rozcestníku Nad Slavným. Kolem Jansova kříže pak sjedeme po žluté turistické cestě do Suchého Dolu, odkud se po zelené turistické cestě vrátíme kolem kaple Panny Marie Lurdské zpět do Police nad Metují.

2. Okruh Broumovskými stěnami přes Pasa a Pánův kříž

**náročnost trasy: středně obtížná
délka trasy: 32 km**

Police nad Metují – Suchý Důl – Hlavňov – Honské sedlo – Amerika – Martínkovic – Slavný – Suchý Důl – Police nad Metují

Středně náročná trasa vede převážně po klidných vedlejších silnicích a lesních či polních cestách s četnými výhledy do Polické pánve a Broumovské kotliny. Naš cyklovýlet odstartujeme v Polici nad Metují, odkud se vydáme po červeně značené cyklotrase č. 4000 přes obce Suchý Důl a Hlavňov až na Honské sedlo (Pasa). Po

místní komunikaci dojedeme na cykloturistické rozcestí Pod Pasy, zvládnutelná lesní cesta nás dovede kolem Hubertovy kaple a kamenné křížové cesty k osadě Amerika. Dále pokračujeme směrem obec Martínkovic, z jejího horního konce stoupáme pod vrch Koruna (trasa č. 4303). Zde navážeme

na modrou trasu č. 4001, jež nás přivede k rozcestí Pod Božanovským Špičákem a Pánovu křížem. Po asfaltové cestě projedeme hřebem Broumovských stěn až na Slavný, odtud sjedeme do Suchého Dolu a zpět do Police nad Metují.

Více na bikeressort.broumovsko.cz

Broumovský klášter bude hostit druhý ročník Symposia ilustrace

Pět významných českých ilustrátorů a jeden zahraniční host se představí na druhém ročníku Symposia ilustrace. To bude zahájeno v sobotu 21. března ve Vzdělávacím a kulturním centru Broumov a mimo jiné nabídne i bohatý doprovodný program pro veřejnost.

Dvoutýdenní sympozium návštěvníkům z řad veřejnosti i umělcům samotným nabídne prostor pro setkání, navázání spolupráce a vznik dalších projektů.

„Ilustrace v současné době nabývá na popularitě a zažívá období rozmachu. Již dávno není jen výsadou knih, dnes na ni narážíme takřka všude – v médiích, v online i offline komunikaci, v produktovém designu... A právě tuto rozmanitost současné ilustrace chce sympozium v Broumově ukázat a přiblížit její fe-

nomén široké veřejnosti. Naším dlouhodobým cílem je vytvořit ze symposia opakovanou akci s tradicí, která bude respektovaná v odborné obci, a věříme, že s druhým ročníkem jsme tomu o krok blíže. Zároveň chceme narušit koncentraci uměleckých akcí v Praze a nalákat fanoušky ilustrace k výletu do regionu,“ uvádí za organizační tým symposia Žaneta Vávrová.

Účast na sympoziu potvrdili tito ilustrátoři – Patrik Antczak, Jiří Grus, Dana Ledl

(Myokard), Nikola Logosová, Marek Rubec a Aleksandra Cieslak. Ti stráví v broumovském klášteře dvoutýdenní pobyt nejen prací v ateliérech. Čeká je program, který je seznámí s místní historií, kulturou i krajinou. Projdou si broumovský klášter od sklepa až po půdu, vydají se po stopách kulturně-historického dědictví města, objeví gotiku, secesi i současnou architekturu. Absolvují výlet na Hvězdu či do Adršpašsko-teplických skal, prozkoumají i nedaleké Polsko. Prostřednic-

tív workshopů, přednášek, městských intervencí představí současnou ilustraci nejen studentům, ale také laické veřejnosti. Jedním z výstupů symposia bude opět samostatná výstava v rámci festivalu LUSTR v Praze.

Účastníci symposia představí své realizace během slavnostního zakončení 4. dubna, kdy zároveň proběhne vernisáž výstavy ve spolupráci s festivalem ilustrace LUSTR ve výstavní síni LokArt. Obě dvě výstavy potrvají do 30. dubna. Sympozium pořádá neziskový spolek Czech Illustrators a festival ilustrace LUSTR ve spolupráci se Vzdělávacím a kulturním centrem Broumov. O vizuální styl se postaral Michal Bačák, účastník loňského symposia.

Více informací najdete na www.symposiumilustrace.cz.

Ilustrace: Dana Ledl, Patrik Antczak a Aleksandra Cieslak

Nově zrekonstruovaný 4 hvězdičkový hotel Orlík s tradicí od roku 1936 stojí v atraktivní lokalitě Teplicko-adršpašských skal, přímo u vstupu do skalního města. Hotel nabízí pohodlné ubytování ve dvoulůžkových pokojích o celkové kapacitě 25 lůžek a kladě velký důraz na šetrnost k životnímu prostředí.

Naše restaurace, navržená předním českým architektonickým studiem ADR, nabízí pokrmy tradiční české kuchyně z kvalitních surovin, které přednostně nakupujeme u místních farmářů. K příjemnému posezení Vás zve i prostorná venkovní terasa.

Tradiční hotel Orlík v novém hávu se těší na Vaši návštěvu!

Ušetřete 10% z ceny ubytování při rezervaci na www.hotel-orlik.cz s použitím promo kódu WELCOME.

**Střemenské podhradí 181
549 57 Teplice nad Metují**

KHV Metuje a výstavy historických vozidel na zámku v Adršpachu

Všechno začalo v roce 2016, kdy se v našem kraji pořádala Mezinárodní FIVA rallye historických motocyklů. Náš klub byl spoluorganizátorem a dostali jsme za úkol zajistit zúčastněným jezdcům prohlídku skal a zatopeného lomu (dolního jezírka). Obec Adršpach nám vyšla vstříc a na oplátku jsme zorganizovali první výstavu H. V. na zámku v Adršpachu.

Dne 30. července 2016, byla to sobota, se sjelo na zámek 48 historických vozidel. Výstava se povedla a bylo domluveno, že se za rok uskuteční opět. Další výstava proběhla opět v sobotu a tentokrát přijelo svoje miláčky vystavit 62 majitelů. Pořadatel nás požádal, zda mohou být další výstavy přesunuty na neděli, důvod byl prostý, výměna rekreantů a hostů o sobotách. Rádi jsme vyhověli a v neděli 29. července 2018 se vystavilo na zámku dokonce 80 vozidel. I s tímto ročníkem jsme byli spokojeni. O rok později (výstava připadla na slunečnou neděli 28. 7.) na zámek přijelo 65 vozidel.

Vystavená historická vozidla jsou převážně od tuzemských výrobců, ale k vidě-

ní jsou i stroje z celé Evropy a ze zámoří. Loňským nejstarším exemplářem byl automobil Laurin – Klement, další vozidla jsou

vyrobená mezi lety 1928 až 1990, podle stanov FIVA.

Letošní výstava historických vozidel proběhne v neděli 26. 7. 2020. Jaká vozidla budou vystavena, zatím nevíme, ale přijďte se podívat sami. Majitelé veteránů jezdí na zámek v Adršpachu rádi, protože zde naleznou příjemné prostředí s dobrým občerstvením a s bohatým doprovodným programem. Zámek se postupně opravuje, pořádají se v něm pěkné výstavy a nám poskytují sociální zázemí.

Jiří Bernard

Pojďte si zacvičit ven! WORKOUT mánie přichází i do Broumova

Trávíte rádi svůj volný čas na čerstvém vzduchu a rádi sportujete? Pak je pro vás workout ideální parťák. Nové hřiště v Broumově vyrostlo pod širým nebem v prostoru sportovního areálu Emericha Ratha.

Pokud máte zájem o utužování svého fyzického i psychického zdraví, přijďte protáhnout své tělo do tzv. vícegenerační venkovní posilovny. Můžete zajít prakticky kdykoliv dle provozní doby celého areálu.

A proč je právě workout v současnosti tak IN? Tato forma cvičení využívá práce s vlastní vahou těla, posíláte tak komplexně celé tělo. Zároveň rozvinete správnou koordinaci pohybů a motoriky, tedy to, co není díky dnešnímu životnímu stylu správně rozvinuto.

Cvičí ženy i děti! Na hřištích se setkáváme nejvíce s muži, poslední dobou ale tomuto sportu přicházejí na chuť i ženy. Díky tomuto cvičení si mohou celkem snadno zformovat svoji postavu a zejména problémové partie, jako jsou břicho, stehna nebo hýždě. Dětem dáváme možnost odtrhnout se od monitorů počítačů a vytvořit si zdravý vztah ke sportu.

Když budete v dobré fyzické kondici, váš život bude šťastnější a pozitivnější.

Na konci května se zde uskuteční DEN SPORTU pro veřejnost a WORKSHOPY pro děti ze škol, vstupné zdarma. Více informací sledujte na www.broumov-mesto.cz.

Workoutem to nekončí! Ve sportovním areálu Emericha Ratha můžete využít i hřiště pro volejbal, beach volejbal, fotbal, basketbal a fitness cvičebních prvků pro seniory.

Sport nás sblíží
Reg. č.: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/000
1793

Lucie Lesáková

Májová pouť do Vambeřic

Vambeřice, polské městečko v Kladsku na polsko-českém pomezí, v minulosti významné poutní místo nadregionálního významu s barokní ikonografickou urbanizací, inspirovanou městem Jeruzalém a bazilikou P. Marie v jeho centru.

Od jejího vysvěcení uplyne letos 300 let. Do tohoto místa směřuje již tradičně každou první sobotu v květnu májová pouť, kterou pořádá spolu s okolními farnostmi farnost Police nad Metují.

Počátky poutního místa Vambeřice sahají až do 13. století. Podle legend zde došlo k zázračnému uzdravení nevidomého mládence, který z vděčnosti zavěsil na lípu sošku P. Marie s Jezulátkem. Místo se soškou se brzy stalo hojně navštěvované poutníky. Z iniciativy krále Přemysla Otakara II. přišli r. 1253 na toto místo kolonisté z Míšně, založili zde obec a postavili dřevěný kostelík.

V 15. století se mariánský kult natolik rozšířil, že dřevěný kostelík už nevyhovoval potřebám poutníků a byl nahrazen novým zděným kostelem. Dnešní ideovou podobu vtiskl Vambeřicím a jejich bezprostřednímu okolí jejich majitel už v 17. století. Od tohoto období tu byly postupně budovány kaple, křížové cesty, brány, pomníky, poustevny a také bazilika, která byla dokončena a vysvěcena r. 1720. V této podobě se dochovala dodnes. Vambeřice byly spolu s celým Kladskem do r. 1742 součástí Čech, poté připadly Prusku. Církevně ale patřily až do 70. let minulého století k Pražské arcidiecézi, nyní jsou součástí arcidiecéze Wratislavské. Na přímluvu pražského arcibiskupa Kašpara povýšil papež Pius XI. v r. 1936 poutní kostel na baziliku minor. Vzácná gotická soška Matky Boží, uchovávaná ve vambeřické svatyni, byla r. 1980 korunována na Vambeřickou Královnu rodin. Od r. 2007 je vambeřický areál pod správou řádu františkánů.

V době největší poutní aktivity (počátkem 20. stol.) je ve všech ročních obdobích navštěvováno až 150 000 poutníků ročně. Politické události a uzavření hranic po 2. sv. válce pak tyto poutě z české strany znemožni-

ly. V roce 2001 byla poutní tradice obnovena; nejprve pouze na českém území, od roku 2004 putujeme pravidelně až do Vambeřic, letos tedy již po sedmákrát.

Trasa je dlouhá cca 22 km a vede téměř po původní historické poutní cestě z Police n. M. přes Broumovské stěny, Studenou Vodu a Radkóv. Cesta je lemována množstvím drobných kamenných křesťanských památek, které dotvářejí zdejší krajinu, a duchovně prostoupena modlitbami a zpěvem předěšlých poutníků. (Na jednom z křížů je i povzbudivý nápis: Kde Boží přítel stojí, zla mocnost kráčet se bojí.)

Na cestu se tradičně vydáváme v rozkvetlém májovém – mariánském čase, který je zároveň (z hlediska liturgického) i obdobím velikonočním. Můžeme se nechat povzbudit a nadchnout krásou jarní přírody a Boží blízkostí. Z těchto úžasných skutečností lze načerpat pokoj, novou sílu a naději a modlitbou přinést pomoc svým blízkým, potřebným i sobě. Letošní rok vyhlásila biblická federace Rokem Bible. Proto vedle osobních úmyslů a společných intencí za rodiny, mír, nemocné, dobrou úrodu apod. poděkujeme také za poklad Božího slova, který

jsme dostali, protože nejen z chleba člověk žije... Putujeme společně a děláme několik zastávek (kratší na společnou modlitbu či krátkou četbu a delší na odpočinek a posilnění z vlastních zásob).

Společně s poutníky, kteří se k nám připojují cestou, nebo až ve Vambeřicích, s cyklopoutníky a těmi, kdo přijedou auty, zpravidla zaplníme celou baziliku P. Marie a naše putování tradičně zakončíme mší svatou, která začíná v 16. hodin. Zpáteční cesta je zajištěna autobusy do Police n. Metují, s odjezdem v 18. hodin.

Poutě se může zúčastnit každý, kdo má zájem. Ta letošní se koná 2. května a zahájení je v 7.30 v kostele Nanebevzetí P. Marie.

za ŘK farnost Police n. M.
Ing. Jan Troutnar, organizátor
www.farnostpolice.cz
Foto J. Kudrnáč, J. Troutnar

Apartmány Ve mlýně

- Baby friendly • Domácí pohoda a klid
- Zahradka s ohništěm, grilem a dětským vyžitím
- Půjčovna kol • Domácí čerstvý chléb
- Bylinková a jahodová zahrádka

Palackého 16, Teplice nad Metují
mobil: +420 775 649 481, e-mail: info@mlynteplice.cz
www.mlynteplice.cz

Na jarmark do Ádru můžete přijet i vláčkem! Proč ne?

Udělejte si výlet bez zbytečného stresu s parkováním. Velikonoční jarmark na zámku Adršpach v sobotu 11. 4. od 10 do 17 hodin je spojen s otevřením interaktivní cesty ze skal od Ozvěny až na zámek. Po cestě můžete sbírat razítka a děti pak mají vstupné na zámek zdarma. Tentokrát budou netradiční prohlídky v kostýmech! Radost udělá dětem i pohádková místnost. Pokud splní tři úkoly, odměna je nemine.

Program je bohatý po celý den. Ukázky lidových řemesel, velikonoční výstava prací seniorek, animace, soutěže a workshopy pro děti, kolotoč, vystoupe-

ní a autogramiáda pana Pavla Trávníčka a spousta stánků s rukodělnými výrobky. Lákavá je i nabídka občerstvení, točené pívko, pečená kýta, staročeské dobroty, trdelníky, ovoce v horké čokoládě, medovina, víno, klobásky a sýry... Všichni si jistě přijdou na své :-). Koho by bolely nohy, může se projet i koňským povozem, který bude dělat spojnicí mezi zámek a skalami.

Výlet jak malovaný, máme objednané hezké počasí :-).

Těšíme se na vaši návštěvu, ať přijedete jakkoliv.

200 let polického ochotnického divadla

Kdy přesně se začala psát historie polického ochotnického divadla, nevíme, s jistotou však můžeme říci, že r. 1820 na sále hostince „U Černého koníčka“ (čp. 79, dnešní Koloniál Renata) odehráli poliští ochotníci představení Hrabě Beniovský. V letošním roce si tak připomínáme 200 let zaznamenaných dějin polického ochotnického souboru.

Pevného ukotvení spolku se ochotníci dočkali r. 1877, kdy na popud místního lékaře, nadšeného ochotníka, Dr. Adolfa Prouzy, došlo k vypracování a úřednímu stvrzení stanov nově vzniklého Spolku divadelních ochotníků Kolár. Tento spolek nahradil původní Jednotu divadelních ochotníků, která neměla zvláštních pravidel ani organizace. Spolek byl pojmenován podle významného herce a režiséra Národního divadla Josefa Jiřího Kolára. Toho času spolek tvořilo 21 členů.

Hrávalo se, kde se dalo, zázemí ochotníci nacházeli především v místních hostincích, které se střídaly, „domovskou scénu“ ovšem mívali jednu. V počátcích našli útočiště v již zmiňovaném hostin-

ci „U Černého koníčka“, dále sídlili také v hostinci „U Zeleného stromu“ (dnešní Pellyho domy), v hostinci „U Zlatého lva“ (dnešní Hotel Ostaš) či v hostinci „U Richterů“ (Tomkova čp. 49). Konala se také úspěšná představení i pod širým nebem! V letech 1877-1887 hrávali ochotníci každé léto v dřevěném altánu na dvoře klášterního pivovaru v Ledhují, dále např. r. 1922 sehráli hru Jan Výrava u Martincova mlýna v Bukovici či r. 1923 hru Probuzení v Ochozi.

Výsňeným působišťem ochotníků však nebyly hostince, poliští ochotníci si velmi a dlouho přáli vlastní divadlo. Roku 1918 vzali situaci do vlastních rukou a založili Družstvo pro postavení divadla. Jeho úkolem bylo především získat dostatek prostředků pro stavbu divadla, ale i vyjednávání s představiteli města a prosazování jeho stavby. Finance získávali různými způsoby, prostřednictvím členských příspěvků, podílem z výnosu ochotnických představení, ale především pořádáním staročeských poutí. První poutí se konala 15. srpna 1925 a ochotníci tak položili základ tradice polických „Kvičerovských“ poutí. (Letošní se koná 14. – 16. 8.). Shromažďování finančních prostředků trvalo dalších 21 let, až konečně 9. června 1939 došlo k slavnostnímu položení základních kamenů. Za vydatného přispění veřejnosti, ať už ve smyslu finančních příspěvků či fyzické práce, bylo divadlo za rok postaveno. Nově vystavěné divadlo, které bylo pojmenováno Kolárovo, bylo slavnostně otevřeno 29. června 1940 a v letošním roce

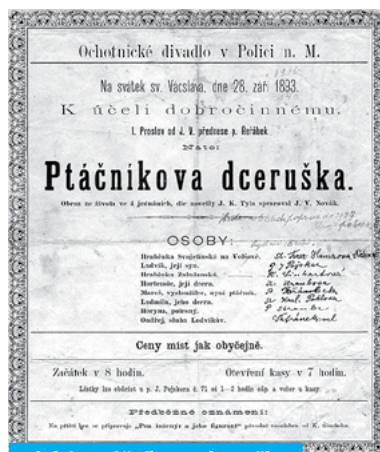
Fotografie z představení
Nevěsta za českou korunu z r. 1898

Z divadelní hry Tři v tom

Světáci

Plakát Ptáčníkova dceruška

žádné prostředky, několik let nemohli hrát. V r. 1906 byli ochotníci nuceni opustit své působišťe – hotel „U Zlatého lva“, které neodpovídalo požárním předpisům, a byli jako nemajetní nuceni žádat město o vyčlenění prostoru, kde by alespoň mohli složit kulisy a kostýmy. Jednoduchá nebyla ani situace za minulého režimu, kdy v některých letech bylo zakázáno konání Polických divadelních her.

Ochotníci po celou svoji historii bývali aktivními, svoji činností nejen obohacovali kulturní život, ale pomáhali i překlenout těžké časy a přispívali chudým. Prameny uvádějí, že v letech 1820 – 1940 odehráli ochotníci neuvěřitelných 686 her! To je téměř šest nastudovaných her ročně. Nepřestali hrát ani za obou světových válek. Řada výtěžků z odehraných představení šla na dobročinné účely, i proto ochotníci často měli hluboko do kapsy. Přispívali na chudinu, veterány, sirotky, Červený kříž, zkrátka, kde bylo potřeba. Nemalou zásluhu ve své době měli i na tom, že mezi lidmi byl udržován český jazyk. Veřejnost si jich za to všechno vážila, podpořila je jak v r. 1907, kdy se složila na výstavbu divadelního jeviště v hostinci „U Richterů“, tak při stavbě vlastního divadla r. 1939.

Ochotnický soubor v Polici nad Metují působí dodnes, v průběhu let měnil svoji formu, ale nepřestal přinášet radost, ať už organizačně spadl pod kohokoli. Dnes jsou poliští ochotníci sdruženi v rámci Divadelního spolku Kolár. Mezi poslední divadelní představení souboru řadíme např. hry Ptačí klec, Kdo je tady ředitel?, Hráči a Světáci, se kterou nyní vystupují a zúčastní se s ní i krajské postupové přehlídky venkovských divadelních souborů v Miletíně.

Nikola Plná, barevné foto Milan Schirl

si tak připomínáme 80 let jeho existence. Autorem návrhu je architekt Čeněk Mužík z Chocně, který pracoval především se základními geometrickými tvary. Říká se, že inspiraci pro návrh polického divadla našel v Ústí nad Orlicí u architekta Kamila Roškota, který je autorem návrhu místního divadla. K příležitosti otevření nového divadla sehráli poliští ochotníci Jiráskovu Lucernu, dalších devíti her se zhostily soubory z celého kraje. Tehdy byla započata tradice přehlídky ochotnického divadla, kterou nazvali Polické divadelní hry. V letošním roce na podzim se uskuteční 73. ročník této přehlídky, která se řadí mezi nejstarší přehlídky ochotnického divadla v České republice.

O své místo však ochotníci v historii museli bojovat vícekrát, než jen v případě stavby vlastního divadla. Roku 1842 vyhořel hostinec „U Černého koníčka“ a jeviště s šatnou byly vážně poškozeny. Po nedbalé opravě se po nějakém čase znovu na jeviště zřítíl strop, a jelikož ochotníci neměli

Malé letní divadlení slaví patnácté narozeniny!

15. ročník Malého letního divadlení se uskuteční 14. až 18. 7. 2020 na nádvoří broumovského kláštera. V rámci festivalu se představí divadelní soubory profesionální i amatérské.

První den festivalu nás zavede do Paříže, kde prožijeme strhující příběh velké zpěvačky Edith Piaf, která naplno žila, zpívala a milovala... až do své smrti. Hrají: Světlana Nálepková, Martin Sochor, Ondřej Kavan.

Commedia dell'arte, nespočet bláznivých situací a písní, to je Sluha dvou pánů, na kterého se můžete těšit v podání Divadla Bez Hranic.

Poutavé a nezapomenutelné představení čeká naše nejmenší diváky, které pobaví vtipné řešení loutek. Sami se zúčastní děje a dozví se, jak to bylo s praotcem Čechem, kněžnou Libuší a dalšími historickými postavami našich dějin. Do Broumova zavítá herecká dvojice Eva Hrušková, Jan Přeučil.

Čeká nás toho ale mnohem víc, přijďte se pobavit na festival Malé letní divadlení na nádvoří kláštera.

Více informací na: www.broumov-mesto.cz nebo www.facebook.com/broumov

Jitka Exnerová

Chtěli byste psa, ale máte málo času?

V Broumově si můžete užít venčení mazlíčků z psího útulku.

Psí útulek stojí nedaleko centra města na cyklostezce směrem ke státní hranici s Polskem. Prostory útulku jsou zařízeny skromně, každý pes má svou vlastní kóji. Stará se o ně sympatická správkyně Jana Slovákova. Útulek nabízí lidem jedinečnou možnost procházky a venčení pejsků.

Kontakt člověka se psem přináší mnoho pozitiv. Strávíte svůj volný čas venku na čerstvém vzduchu a zároveň uděláte dobrý skutek. Pejškům z útulku se postaráte o chvíli volnosti a pohybu mimo oplocený areál útulku. Pro psa, který neměl v životě štěstí na svého pána, je osobní kontakt obzvláště důležitý. Procházka, vyplnění třeba i nějakou hrou, pomáhá zvyšovat jeho důvěru k člověku, eliminuje stres, snižuje množství času, kdy se pes nudí, a napomáhá k jeho socializaci s okolím.

Pejska si může půjčit kdokoli, není nutné být stálým dobrovolníkem. Pokud je zájemci o procházku méně než 15 let, je potřeba, aby přišel s doprovodem dospělého.

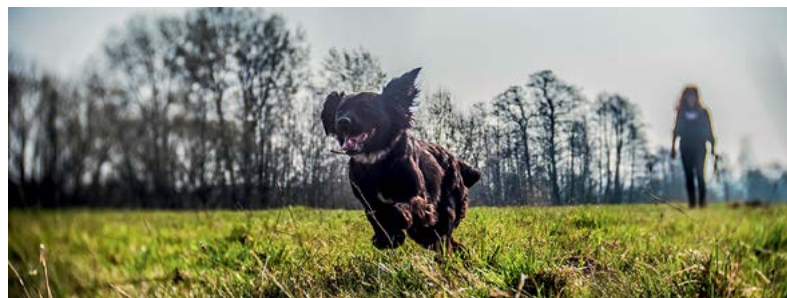
Svou návštěvu do útulku je nejlepší si domluvit předem na telefonním čísle 721 543 498.

Chtěli byste psímu útulku v Broumově pomoci, ale venčení psů není pro vás

to pravé? Nevadí! Provoz útulku můžete podpořit i jinak. Pejsky můžete obdarovat granulemi a různými pamlsky, zakoupit si upomínkové předměty přímo v útulku nebo v Informačním centru Broumovska na náměstí v Broumově. Pokud k některému z pejsků přilnete, můžete si ho adoptovat a odvézt domů (někdy je to prostě „láska na první pohled“ ☺). Zapojit se můžete také do sbírky na pomoc konkrétnímu pejskovi nebo se zúčastnit akcí pro veřejnost (charitativní běh apod.). Kromě pejsků zde najdete i kočky, i ony čekají na vaši pomoc...

Za vaši pomoc děkujeme!

Více informací na www.mpbroumov.cz/ /útulek nebo facebooku Útulek Broumov.

DOPORUČUJEME

Cykloclům Broumov Schrollův park

Půjčovna a úschovna kol
tel.: +420 730 527 848
www.broumov-mesto.cz

Greenpoint Teplice nad Metují Půjčovna elektrokol

cena: 800,- Kč/den (1 600,- Kč/2 dny,
2 200,- Kč/3 dny, 4 200,- Kč/7 dní)
tel.: +420 722 080 957,

Půjčovny kol na Broumovsku

+48 534 557 670
e-mail: greenpointteplce@gmail.com
www.greenpointteplce.com

Redpoint Teplice nad Metují

Půjčovna a servis kol
cena: od 300,- Kč/den
tel.: +420 491 581 042

e-mail: redpoint@seznam.cz
www.redpointteam.cz

Vlaková stanice Adršpach Půjčovna kol

cena: 200,- Kč/den + vratná kauce
1.000,- Kč
tel.: +420 725 746 475

e-mail: TTVpukol@zap.cd.cz
www.cd.cz

Informační centrum Pellyho domy Police nad Metují Půjčovna koloběžek

cena: od 300,- Kč/den + vratná kauce
1.000,- Kč
tel.: +420 491 421 501
e-mail: kolobezky@sportvpolic.cz
www.sportvpolic.cz

Boží klid v Adršpachu?

Už několikátou sezónu se v televizi a tisku objevila informace, že Adršpašské skály kolabují pod náporom turistů. V okurkové sezoně je to zpráva pro média vděčná a musíme přiznat, že bohužel i pravdivá.

Kdy tedy můžeme očekávat nápor turistů v Adršpašských skalách? Především ve dnech polských svátků. Letos to bude 12.-13. duben, 1.-3. květen, 11.-14. červen a 15. srpen. Je důležité připomenout, že ani

v těchto dnech nejsou skály přeplněny od rána do večera. Pokud si nevyberete ke své návštěvě jiný termín, doporučujeme vám přijít do skal brzy ráno, nebo až k večeru. Fronty před pokladnou bývají v těch několika málo extrémních dnech od 10 do 15 hodin. Zbytek dne můžete strávit v kterémkoliv dalším místě Broumovska.

Pokud vás lákají výhradně skály, zajděte

do Machova a podnikněte náročnější túru na Signál nebo až na Junáckou vyhlídku. Vyrazit můžete i na Ostaš či do Hlavňova a vyjít na Hvězdu. Také v Teplických skalách bývá turistů nepoměrně méně než v Adršpachu.

Celé Broumovsko vám ale nabízí mimo skalní oblasti nepřeberné množství dalších cílů: broumovský klášter s výstavními prostorami, muzeum, útulnou kavár-

nou a rozlehlou zahradou, polická muzea, unikátní skupinu barokních kostelů ve vesnicích kolem Broumova a Police nad Metují, zámek v Dolním Adršpachu s expozicemi, které zaujmou celou rodinu, nebo zajímavé lokality Národního geoparku Broumovsko.

Nenechte se odradit a přijďte k nám. Těšíme se na vaši návštěvu.

Starozámecký vrch, nebo zřícenina hradu Adršpach?

Obojí je možné, protože se jedná o stejné místo. O Adršpašských skalách se toho už napovídalo hodně, takže každý ví, že jsou jedním z nejnavštěvovanějších míst v Česku.

Už méně se však hovoří o tom, že Adršpach má kromě skal více míst s bohatou historií, která může turistům nabídnout. Dodnes se o nich tradují zajímavé pověsti, jak je tomu například u Starozámeckého vrchu.

Kdysi zde stával hrad Adršpach, který se poprvé uvádí před r. 1355 v Majestas Carolina Karla IV. jako královské zboží. V roce 1354 se dostal do držení Hanuše z Adršpachu, v letech 1359–1362 patřil Albertovi ze Skalce a v letech 1362–1372 Tasovi z Rýzmburka. V roce 1401 získal hrad Hynek z Dubé a z Náchoda, který náchodské panství prodal a koupil zboží adršpašské a hrad Střmen (Teplické skály). Adršpach se stal jeho sídlem. Za husitských válek se hradu Adršpach zmocnil husitský hejtmán Jan Krušina z Lichemburka a držel jej od roku 1428 do 1434. Po jeho smrti je doložen

jako pán na Adršpachu jeho bratr Hynek. Po roce 1438 byl hrad pánům z Dubé vrácen, ale brzy nato jej koupila slezská města, v bojích s husity byl však vypálen a zbořen. Později obývali místo loupeživí rytíři, a tak se sem nikdo z vesnice neodvážil. Z této doby pochází i pověst O statečné děvečce. Objekt nadále chátral, a tak dnes už na tomto místě nalezneme pouze trosky a zbytky sklepení. Nezapomenutelný je ale výhled na obec Adršpach a celé skalní město.

V Turistickém informačním centru Adršpašské skály (budova vedle vstupu do skal) nabízíme možnost, jak si procházku na Starozámecký vrch zpestřit. Máte možnost si zde vyzvednout potřebné materiály ke questovým trasám a spojit příjemné s užitečným, nebo spíše s prověřkou znalostí a bystrosti. O co přesně jde? V Adršpachu

jsou questové trasy dvě a obě začínají u parkoviště. My se teď věnujeme trase na Starozámecký vrch. Od parkoviště se vydáte podle mapy dál do vesnice a během cesty hledáte indicie umístěné na budovách, sloupech, podél cest atd., které doplníte do křížovky, abyste na konci získali tajemku. Cestou procházíte kolem zajímavých historických budov, jakými jsou např. zámek Adršpach, na jehož nádvoří jsou ukryté dvě questové otázky, dále kolem školy a před hospůdkou „U Tošováka“ uhýbáte na stezku, vedoucí právě na Starozámecký vrch. Míjíte krásný hrázdný dům, který je spojen s pověstí o hradu, loupeživých rytířích a odvážné děvečce. Dnes je v budově penzion, ale jinak je to bývalý tzv. Umlaufův statek. (To už jsem vám ale příliš napověděla a pomohla s jednou questovou otázkou.) Po této cestě do-

jdete po žluté značce k lesu a dále vlevo lesní cestou až na vrchol. Míjíte naučnou tabuli, na které je vyobrazen zámek v celé své kráse v původním stavu. Ještě pár schodů nahoru a už se můžete kochat krásným výhledem na skalní město. Pokud se počasí vydaří, vidíte i vrcholky Krkonoše. Cesta zpět je stejná, jen se nezapomeňte s vyplněným questem přihlásit v Infocentru, kde dostanete malou odměnu za vaši námahu.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Beata Radoňová

Mlýn Dřevíček – neuvěřitelně zachovalý stoletý mlýn

Technické muzeum – mlýn Dřevíček – je v podstatě plně funkční vodní mlýn na mletí mouky z doby první republiky. Je stoprocentně technologicky vybaven a stáří originálních strojů a zařízení je 80–100 let.

Ve třech podlažích mlýna se nachází vše, co takový mlýn potřebuje k tomu, aby z obilí namlel kvalitní mouku. Je vybaven systémy na čištění a loupání obilí, mlecími válci, vysévači a třídíči namleté mouky. Každý návštěvník ho bude mít možnost uvidět v téměř reálném chodu. Ve volných prostorách mlýna je vystaveno i několik strojů pro pekaře

a mlékaře, či zemědělce. Dětské návštěvníky pobaví čertovo doupě. Zdejší mlýnská čerta jim za dřevěný dukát, který lze získat v pokladně muzea, pošlou něco dobrého na zub.

K pohonu mlýna slouží vodní Francisova turbína. K přenosu její síly slouží kožené řemeny, z oceli jsou transmise, řemenice a mlecí stroje. Největší materiálové zastoupení ve mlýně má však dřevo – nejvíce modřínové, pak smrkové a bukové. Nechybí ani trocha exotiky – nosné tyče z bambusu. Převážná většina mlýnského vybavení je tedy ze dřeva. Jsou to hlavně čistící a vysévací stroje, všechny zásobníky, rámy filtrů, či spousta dopravního potrubí. Vše je geniálně propojeno tak, že k obsluze mlýna stačil jeden mlynář. Ať už sám pan otec nebo stárek. Jako výpomoc mohli ještě zaskočit krajané, mládek či prašek. K namletí bílé pšeničné

mouky dvounulky na koláče nebo žitné mouky na chléb stačilo, když v náhonu byl přiměřený dostatek vody. Nevěříte – tak se běžte do mlýna podívat.

V letošním roce jsou pro vás připraveny dvě možnosti prohlídek. Pro ty, kdo se chtějí dozvědět i něco odbornějšího z hlediska provozu, či zajímavosti z osudu budovatele mlýna, jsou vhodné komentované prohlídky s průvodcem – dvě prohlídky dopoledne (vždy v 10:00 a v 11:10). Dopoledne je vstup průběžný – bez časového omezení až do 17:00 hodin. Základní informace o strojním vybavení získáte z tištěných popisů. **V červenci a v srpnu je otevřeno denně**, v ostatních měsících až do října můžete mlýn navštívit v úterý a od pátku do neděle + svátky. Konkrétní informace o návštěvní době a vstupném zjistíte z pra-

videlně aktualizovaných webových stránek mlýna – www.mlyndrevicek.cz. Své dotazy, objednávky prohlídek apod. pište na info@mlyndrevicek.cz, případně volejte na číslo 739 049 450.

A kde je tento mlýn? V dolní části obce Horní Dřevíček blízko silnice spojující Stárkov s Hronovem. Před mlýnem protéká potok a za ním se vzpíná prudká, po vykácení nově zalesněná stráň. **Arne Šubrt**

Mohutná stavba, která připomíná svou mnohaletou tradici.

Fabrika na zážitky

Kde se továrna vzala?

V roce 1852 byla rodinou Walzel (pocházející z Vižňova) otevřena v Meziměstí nová tkalcovna. Josef Walzel vyvážel do Slezska plátno a zpět vozil strojovou přízi. Podnikání se dařilo, továrna se mohla pyšnit 300 za-

městnanci. Časem bylo dostavěno i bělidlo, továrník dokonce věnoval obci školní budovu. Od roku 1940 však budova chátrala, v 80. letech 20. století sloužila jako sušička obilí. Obec měla dvě možnosti. Buď budo-

vu nechat zbourat, nebo ji v dezolátním stavu prodat. Naštěstí došlo k druhé variantě a budova byla zrekonstruována. Cíl byl jasný – vytvořit místo aktivního odpočinku a obchodu.

Povedlo se!

Centrum Walzel bylo otevřeno v pátek 13. 12. 2013. Objekt dostal nový kabát jak zevnitř, tak zvenčí. Nynější majitel se snažil zachovat určité historické prvky, jako jsou například mřížková okna. Rekonstrukci připomínají fotografie umístěné na chodbě v přízemí budovy.

Přízemí slouží komerčním účelům. Vznikla zde restaurace Švejk, víceúčelový sál, prostory pro prodejnu potravin COOP, solná jeskyně, salonek... Jednotlivá patra jsou propojena výtahem.

Nezapomenutelný Švejk

Restaurace podporuje místní farmáře a vaří jedinečné české recepty převážně z místních surovin. Vymýšlí různé kulinářské zážitky, jako jsou Slavnosti českého piva a polských klobás nebo Vinná brána – kde můžete

ochutnat desítky vín z moravských a českých vinařství. Na tradičním menu naleznete pomalu pečenou vepřovou krkovičku na soli, kmínu a česneku, podávanou na krající voňavého chleba s hořčicí a beraním rohem. Už máte chuť? Co zkusit pravou kulajdu s vejcem?

Fabrika žije po celý rok

Pro firemní večírky, akce, zábavy, delikatesní rauty, narozeninové párty, catering... si lze v budově pronajmout salonek.

Ve druhém a třetím patře najdete akční místnosti! Vyzkoušejte nejmodernější bowlingovou dráhu! Díky mantinelům pro děti se mohou naučit koulet i ti nejmenší. Pusíte si svou oblíbenou písničku v BarBoxu. Zahrajte si fotbálek, kulečnicka nebo fotbalpool. Je toho málo?! Neváhejte prozkoumat laserovou střelnici! Můžete

se protáhnout ve „fitku“ a zkusit svou sílu na horolezecké stěně vysoké 13,5 m a nebo boulderingu (lezení bez jištění, pohodlný pád zajistí měkká výztuž pod stěnou). Pokud se moc unavíte, odpočínáte si v solné jeskyni s příjemnou masáží.

Potřebujete ještě větší akční vzrušení?

Navštivte nejmodernější komplex krytých střelnic ve střední Evropě. Střelba je pod vedením zkušených instruktorů možná pro všechny i bez zbrojního průkazu.

Během roku je kulturní program v Centru Walzel opravdu nabitý. Plesy, jarmarky, ochutnávky, diskotéky a nápadité menu ve stylové restauraci.

Ať je hezky nebo zima, „Walzlovka“ je vždycky prima.

CENTRUM WALZEL

MEZIMĚSTÍ / EST. 1852

Švejk

střelnice

bowling

stěna

fitness

střelnice

solná
jeskyně

vinotéka

coop

WWW.FABRIKA NA ZÁŽITKY.CZ

KOUSEK OD VÁS

Velkolepá skalní města, opuštěné ostrůvky divoké přírody i majestátní barokní památky dýchající bohatou historií. To je Broumovsko, chráněná krajinná oblast, jejíž kulturně historickou dominantou je barokní komplex broumovského kláštera. Tato národní kulturní památka s celoročně přístupným prohlídkovým okruhem je ideálním místem pro letní výlet, dovolenou nebo pracovní odpočinkový pobyt.

Broumovský klášter, barokní dominanta regionu...

Počátky impozantního benediktinského opatství sahají až do 14. století. Barokní přestavba kláštera vznikla v dílně slavných architektů Dientzenhoferů a svůj půvab si

zachovala do dneška. Díky nedávným intenzivním opravám oblékla větší část památky v roce 2015 nový kabát.

V opravených prostorách vyrostlo nejen

nové ubytování v renovaných mnišských celách Domu hostů, ale i Vzdělávací a kulturní centrum s pestrým celoročním programem. Součástí areálu je také klášterní restaurace

Klášterní kostel sv. Vojtěcha

Klášterní knihovna

U Tří růží a kavárna Café Dientzenhofer. Do kláštera tak nyní může vyrazit každý, kdo hledá střechu nad hlavou, inspirativní kulturní i gastronomické zážitky a možnost mít krásu kouzelné broumovské přírody na dosah ruky.

Prohlídky po celý rok

Prohlídky broumovského kláštera je možné absolvovat každý den, po celý rok, včetně pondělí. V letním období se konají od 9 do 16 hodin, v zimním období od 10 do 15 hodin – vždy v každou celou hodinu. Na výběr je více typů prohlídek – Život v klášteře, Zaostřeno na baroko, Noční prohlídka, Noční hrané prohlídky, Interaktivní prohlídky středověké klášterní písařny nebo Dětské prohlídky Žít baroko.

Meditace, odpočinek, umění

Broumovský klášter vždy býval pohostinným místem vzdělávání, umění, dialogu a duchovna. A právě na podporu spirituality a duchovní tradice se zaměřují meditační programy, které v klášteře vede kněz a vikář Vladimír Volráb, národní koordinátor Světového společenství pro křesťanskou meditaci. Víkendové meditační programy, které doplňují pravidelné úterní ranní meditace pro veřejnost, se konají přibližně čtyřikrát ročně. Jejich náplní jsou nejen ztišení a odpočinek, ale i teoretické přednášky o meditaci a jejích benefitech pro profesní i osobní život, praktické návody a společná meditační praxe. Termíny seminářů je možné najít na webu kláštera.

ZA KULTUROU A VZDĚLÁNÍM DO KLÁŠTERA? ROZHODNĚ!

Na návštěvníky, kteří zavítají do broumovského kláštera, čeká nejen ukázka impozantního baroka, ale i spousta kulturních a vzdělávacích akcí. Na pravidelné koncerty láká program ArtCafé, který milovníkům hudby naděljuje multižánrové večery v historickém interiéru a přes léto pak pod širým nebem ve volně přístupné klášterní zahradě. Na letních open air koncertech letos vystoupí například skvělý jihoafrický zpěvák a kytarista Gerald James Clark, který koncertuje po celém světě, nebo výrazná česká kapela Jananas.

Galerie pro děti i dospělé

Architektonickými dominantami zahrady jsou moderní sál Dřevník, který lze pronajmout ke konferenčním účelům, a Galerie Dům, od jara do podzimu vystavující současné umění. V letošní sezóně svá díla představí Argišť Alaverdyan, Jitka Svobodová, Daniel Hanzlík, Miriam Kaminská a Barbora Kolouchová. Ojedinělý koncept zajímavých autorských výstav (nejen) pro děti nabízí Dětská galerie Lapidárium s pravidelnými komentovanými výstavami a workshopy. Ty jsou určeny nejen veřejnosti, ale i školním kolektivům. Do konce června je možné v Lapidáriu zhlédnout výstavu KNIHOVNA výrazné české umělkyně Venduly Chalánkové, kterou od července nahradí výstava Ředění sousů v podání autorů Davida Helána, Lenky Kerdové, Iana Mikysky, Elišky Perglerové a Ladislava Železného. Od září do listopadu pak La-

pidárium vystaví díla ilustrátorky, malířky a komiksové autorky Toy_Box.

Vzděláváním k moudrosti

Zajímavosti ze světa přírody i historie, jež se opírají o bohatství benediktinských tra-

dic a moudrosti, zprostředkovávají klášterní vzdělávací programy pod hlavičkou Maiwaldovy akademie. Ta se zabývá environmentálním vzděláváním a osvětovou činností a nabízí programy jak pro školy, tak pro veřejnost. K zamyšlení inspiruje také každoroční

listopadová konference Broumovské diskuse, která nabízí setkání se zajímavými osobnostmi a diskusi o důležitých tématech naší společnosti. Letošní, sedmý ročník se uskuteční 4. až 5. listopadu a jeho tématem budou Hodnoty a společnost. **Kateřina Ostradecká**

Letní open air koncert

Broumovské diskuse

Galerie Dům

Broumovsko – regionální produkt

Náš region je součástí Asociace regionálních značek, společně s dalšími 26 regiony v České republice. Držitelé certifikátů „Broumovsko – regionální produkt“ se účastní různých trhů a jarmarků. K těm známějším se řadí trhy na Vyšehradě, které se letos konají v dubnu. K regionálním tradičním trhům patří velikonoční, podzimní a adventní, pořádané v broumovském klášteře. Festivaly, jarmarky a místní kuchyně vás lákají celoročně.

Rok 2020 je ve znamení změn. Novinkou jsou tzv. podcasty – mluvené komentáře, vložené na webové stránky a sociální síť. Dozvíte se zajímavé příběhy nejen o držitelích certifikátů, ale také o vzniku jejich výrobků. Aktivněji se rozšiřuje spolupráce s obcemi s možností živých dílniček. Odměnou za návštěvu těchto dílniček budou vaše výtvořky, které si odnesete domů.

Tradiční jsou i místní výrobci. Paní Ines Štovičková se již od dětství věnovala ručním pracím, zejména háčkování, pletení a vyšívání, později našla zálibu v šití oděvů. V profesním životě byla telegrafistkou, ale také aranžérkou květin. Dokonce je držitelkou ceny Zlatý kolovrat.

Simona Adamcová se na Broumovsku ocitla náhodou. Včelaření, které mělo být původně terapií pro rodinného příslušníka, se stalo zálibou i profesí. Včelí farma Rokytník se nachází v malebném údolí mezi vrchy Maternice a Turov v malé vesnici Rokytník. Paní Simona je držitelkou ocenění Živnostník roku.

Držitelů ocenění je na Broumovsku několik a přímo u nich si můžete produkty zakoupit.

Na farmě Bošina ve Verněřovicích si nakoupíte výborné hovězí a vepřové maso,

dokonce i lahodné sýry od Moniky Menčíkové. Nezapomeňte navštívit Kvíčerovskou cukrárnu v Polici nad Metují nebo ochutnat polický uherák firmy Pejskar.

Chytří lidé kupují lokální výrobky. Bylo by tedy parádní si zakoupené delikatesy vložit do bavlněné tašky od naší taškářky Květuše Belanové, která je schopna namalovat na tašku okolní krajinu dle vašeho přání.

Potřebujete ozdobit dům nebo chatu? Co se zajet podívat do Dřevotermu a pořídit si stínící techniku Pavon? Je to málo? Hanka Paštálková vám ručně vytvoří výrobky ze sena s přírodními a tradičními motivy.

Jaro je spojené s Velikonocemi. Unikátní kraslice vám vytvoří Martina Frydrychová.

Máte rádi zvířata? Zavítejte do farmy Wenet, kde se vám ukáže bílý klokan, velbloudi nebo lamy.

Region Broumovsko je skvělý výchozí bod pro procházky skalními městy. Broumovské stěny, stolová hora Ostaš, Adršpašsko-teplické skály, zelené lesy, oblé kopce

a úrodná pole. Tvar krajiny dotváří tok řek Metuje a Stěnavy. Po zdatné procházce si můžete namazat nožky Divokou kosmetikou, která je vyráběna z místních bylinek, které pro vás každý rok sbírá Otomar Černý. Jak vidíte, regionálních produktů je na Broumovsku spousta, stačí si jen vybrat ten váš.

A zajímavost na závěr. Lidová architektura okouzlí každého. Statky broumovského stylu, roubenky roztroušené na Policku, Stárkovsku a Teplicku. Kdysi dávno se snídaly

polévky, z těch nejznámějších, které tu můžete ochutnat i dnes, si jmenujme hladkou Ančku. Jarní a letní tabuli zdobily kopřivy, špenát a místní bylinky. Uctívanou surovinou byl chléb. S ním se nesmělo zle zacházet. Podle pověsti ve Žďáře nad Metují se propadl mlynář do nitra země, protože rozmazlené mlynářovy dcery švihaly bochníky pruty, aby rychleji vychladly. Sledujte náš web na www.arz.cz/broumovsko.

Kateřina Agnolozzi

**NOVÁ
TURISTICKÁ
MOBILNÍ APLIKACE**

BROUMOVSKO – NOWORUDSKO – RADKÓWSKO

www.broumov-mesto.cz

Stáhnout v
 App Store

Stáhnout v
 Google Play

Aktuální držitelé certifikátu „Broumovsko – regionální produkt“:

Lucie Bošinová – Eko farma Bošina	Vyzrálé bio hovězí a bio vepřové maso, bůček, vepřové maso Mangalica
Monika Menčíková	Ovčí, kozí a kravské mléčné výrobky
Ines Štovičková	Výrobky z ovčího rouna a tkané výrobky z přírodního materiálu
Kvíčerovská pekárna spol. s r.o.	Polický chléb a cukrářské výrobky
Dřevoterm, s.r.o.	Stínící technika pod značkou Pavon
Martina Frydrychová	Malované kraslice Hany Váňové a Martiny Frydrychové
PEJSKAR & spol., s r.o.	Trvanlivé salámy, Ostaš, Polický uherák, Poličan
Hana Paštálková	Dekorace ze sena
Simona Adamcová	Rokytnický med a medovina
Otomar Černý	Divoká kosmetika
Květuše Belanová	Taškářka – malba a kresba na bavlněné tašky
Martin Netík a Martin Weber	Farma Wenet

Stačí jen ukončit hru a otevřít malebný pokoj

Od května loňského roku se Golf Club Grosshof rozrostl o ubytovací zařízení. Není tedy nutné plánovat náročné přezjezdy z hřiště na jiný hotel či penzion. „Neradi jsme viděli smutný výraz našich hráčů v situaci, kdy se zeptali na to, zda u nás mohou zůstat přes noc. Proto jsme loňskou zimu s celou rodinou spojili síly a vytvořili útulné zázemí nejen pro golfisty,“ říkají manželé Bitvarovi.

Ze silnic téměř neviditelné, přesto krásné a nezapomenutelné místo na Broumovsku. To je golfové hřiště ve Velké Vsi. Každý, kdo na hřiště zavítal, jistě věděl, že zde není naposledy. A co si návštěvníka tak poutavě získá? Určitě zasazení do krajiny mezi pole a vršky s nádhernými výhledy. Od první jamky co by kamenem dohodil (a zbytek dohlédl) na broumovský klášter. Bez pochyby odborníci neunikne ani kvalita úpravy trávníků neboli greenů. Toho si všimli již poněkolkáté hráči ze sdružení

Všudehrálové a ocenili hřiště jako nejlepší v kategorii Devítka roku. Za zmínku jistě stojí také genius loci a vyprávění o historii celého místa, kterého se majitelé rádi zhostí.

Zvaný je jakýkoli turista s dobrým srdcem a zájmem o region

Jak již bylo zmíněno, ubytování je možné využít i bez golfového vybavení. Na své návštěvníky se těší celkem šest dvoulůžkových pokojů a jeden apartmán. Do každého pokoje je možné po dohodě umístit přistýlku. Další nezapomenutelnou součástí ubytování jsou také snídaně, které jsou tvořeny hostovi přímo na míru. Legenda říká, že se během pobytu z absolutního laika a hosta s vlašným přístupem o golf hravě stane nadšený golfista, který při odjezdu

ne“ skoro každý. A to je ten správný čas vyhledat pomoc trenéra Jaroslava Berana, který se věnuje všem věkovým kategoriím a celé nadšení ze hry skvěle podtrhne.

Na hřišti i v klubovně vznikají krásná přátelství a nádherná atmosféra, která odváne všechen stereotypní shon a nervozitu, spojené s urychlenou a moderní dobou. Zavítejte na Grosshof a zažijte hezkou hru i vy!

ještě poděkuje za zapůjčení hole a pomyslné postrčení k návštěvě takzvaného drivingu, což je odpalová část hřiště. Po pár odpáleních a pohledů do krajiny se „chyt-

Dětská galerie Lapidárium představuje mladé autory současného umění dětem. Provokuje svými doprovodnými programy k diskusi o umění a společenských tématech.

Od 2. 4. do 25. 6. můžete v Lapidáriu broumovského kláštera navštívit výstavu výtvarné umělkyně a originální vyprávěčky příběhů Venduly Chalánkové – Knihovna.

Autorka je absolventkou brněnské FaVU a dnes respektovanou výtvarnou

Dětská galerie Lapidárium

umělkyní. Její výstava nese trefný název Knihovna a prolíná se s prostředím kláštera, místem tradičního prostoru šíření knižní vzdělanosti. Členitý prostor galerie Lapidárium Vendula Chalánková spolu s kurátorem Radkem Wohlmuthem pojali jako prolínavou instalaci z ilustrací, koláží i malovaných obrazů. Mísí se v ní několik vrstev – návštěvník se může stát postavou, která vystoupila z románu, ale stejně tak si třeba zazpívat podle animované písničky. Nenápadně při tom objevuje svět lidové slovesnosti, knih a knihoven. Výstava zároveň upozorňuje na fakt, že v současné techno-

logiemi přesylené době zažívá kniha jako klasické médium nezasloužený odliv pozornosti.

Vendulku Chalánkovou s Knihovnou vystřídá od 10. 7. do 31. 8. prožitková interaktivní výstava Ředění soust. Skupinová výstava autorů Davida Helána, Lenky Kerdové, Iana Mikysky, Elišky Perglerové a Ladislava Železného nabízí velmi neobvyklý formát výstavy, který je koncentrován do půlhodinové procházky dětskou galerií

s audio průvodcem. Autoři s kurátorem pracují v rámci expozice se zvukem, se střídáním světla a tmy, vybízejí k práci s vlastním tělem. Klíčovým elementem této instalace jsou samotní návštěvníci, kteří ji svou aktivitou vytvářejí a mají díky ní možnost „ukusovat“ třicet minut svého času v jinak naředěném rytmu.

Na obě výstavy navazují doprovodné programy, které jsou v dětské galerii jejich důležitou paralelou. V programové nabídce nechybí oblíbené autorské workshopy, dílny ani komentované prohlídky pro děti, performance, pro základní a střední školy animační programy v rámci hodin výtvarné výchovy. Oblíbené autorské workshopy jsou jedinečnou příležitostí, jak nahlédnout do tvorby umělců v autentickém prostředí ga-

lerie s jejich výstavou a v jejich společnosti. Příležitost společného setkávání, rozhovorů, komentovaných prohlídek a tvorby je velkým zážitkem pro malé i velké návštěvníky.

Nabídku doprovodných programů naleznete na www.klasterbroumov.cz/cs/akce-v-klastere nebo na fb: @detskagalerie-lapidarium.

Otevírací doba galerie: po–pá 10–16 h / so–ne 12–16 h
Kontakt: ma@klasterbroumov.cz
Výstavní program Dětské galerie Lapidárium podpořil Státní fond kultury ČR, Královéhradecký kraj, Ministerstvo kultury ČR.

Pavla Semeráková

Cukrárna For You

Kuličková zmrzlina, točená zmrzlina, zákusky, chlebičky, regionální produkty, káva, cappuccino, víno

Dárkové balíčky a košíky.

Mírové náměstí 101, Broumov

Broumovsko se nachází na samém okraji Česka. Tak tomu bylo i v dávných dobách, kdy českému království vládli mocní Přemyslovci a museli hranice země střežit před vpádem nepřátel. V našem kraji hrozily vpády sousedů ze slezských zemí. Proto bylo tehdy v našem okolí vybudováno několik hradů, jejichž posádky chránily království. Stavitelé hradů využili to, co jim zdejší příroda nabízela, a tak se na okraji dnešních Teplicko-adršpašských skal tyčily tři skalní hrady – Skály, Adršpach a Střmen. Na druhé straně hranice – na dnešním polském území, si vládci počínali obdobně.

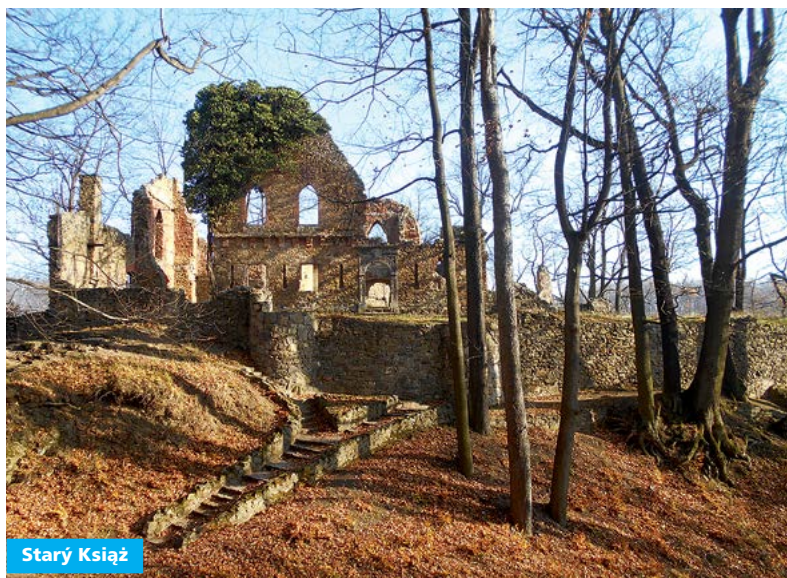

Polští Piastovci museli strážit své knížectví před vpádem dobytých Přemyslovců. Proto ve 13. století vybudovala svídnicko-javorská knížata na své jižní hranici obrannou linii několika hradů. Díky sňatkové politice Karla IV. tyto hrady později ztratily svůj význam (Slezsko bylo k zemím Koruny české na tři a půl století připojeno) a hrady postihl obdobný osud: dobývali je husité, v pohusitských dobách je obsadili loupežníci a hrady byly královskými vojsky dobyty a pobořeny. Dnes z hradů najdeme jen jejich zbytky. I ty však stojí za návštěvu. Vydejme se tedy do polského příhraničí za svědky dávných časů.

První z romantických zřícenin nese jméno **Radosno** a najdete ji v Suchých horách, pod 928 m vysokým kopcem Suchava. Z původního hradu sestávajícího z věže, několika zděných budov a brány najdete už jen 12 m vysokou kruhovou věž, základy budov a zbytky příkopů vytesaných ve

skále. K hradu se můžete vydat z bývalých proslulých lázní Sokolovsko, kam dojedete pohodlně autobusem z Meziměstí (polská linka Meziměstí – Valbřich). Ze Sokolovska vás povede žlutá turistická značka přímo ke hradu. Po ní můžete pokračovat na nejvyšší horu Suchých hor – Valigóru (933 m n. m.), nebo po zelené značce odbočit k turistické chatě Ondřejovka. Po občerstvení v chatě můžete po dobře označených turistických cestách pokračovat směrem k hranici, vystoupat na nejvyšší horu Javořích hor Ruprechtický Špičák a přes Ruprechtice nebo Vižňov dojít na autobusovou či vlakovou stanici. Krásná je i procházka s výhledy do krajiny po hranici od Špičáku směrem do Sedla pod Homolí a odtud po žluté značce do Meziměstí.

Druhý hrad stával nedaleko od Radosna. Nesl jméno **Rogowiec** (Hornšperk) a zřejmě od 13. století se tyčil ve výšce 870 m n. m. na kopci Rogowiec nad Ryb-

Starý Książ

nicí Lesnou. Místo stojí za návštěvu už proto, že je odtud nádherný výhled na vrchy Rybnického hřbetu a na kopce v okolí Valbřichu. A také proto, že tento hrad býval nejvýše položený hrad v Polsku. Postavit jej nechal Bolko I., po husitských válkách odtud vratislavská vojska vyhnala loupežníky a hrad pobořila. Později zdivo hradu posloužilo jako stavební materiál obyvatelům obcí pod hradem.

Vy si tu po výstupu na prudký kopec odpočínáte mezi pouhými zbytky zdiva. K romantickým ruinám hradu je nejlepší

zvolit si romantickou cestu – a k romantickému cestování se nejlépe hodí vlak. Jako bonus při volbě této cesty poznáte i několik dalších polských či slezských nej... O víkendech jezdí polský vlak na trati Adršpach – Valbřich. Vy na něj nastoupíte v Meziměstí a pomalou vyhlídkovou jízdou dojedete na konečnou – Valbřich hl. n. Kdysi to bývalo velice frekventované nádraží, o svůj lesk však budova dávno přišla. Zde přestoupíte na vláček, jehož konečnou stanicí je Kladsko, a vydáte se na jízdu po jedné z nejkrásnějších polských železničních

Nowy Dwór

trati s mnoha zajímavostmi. Hned za valbříšským nádražím vlak projede po 123 m dlouhém a 20 m vysokém historickém mostu s nezvyklými spodními mostními oblouky a vjede do 1.605 m dlouhého tunelu, který se pyšní označením nejdelší tunel Polska. Nepojedete až na konečnou, vystoupíte ve třetí stanici – Gluszycy. Od nádraží se vydáte po žluté turistické značce po silničce proti směru jízdy vlaku. Po 1 km odbočuje žlutá značka doleva přes vesničku Grzmiąca. Mezi válkami tu stávala v Evropě největší továrna na výrobu dřevěných špilek pro textilní a filmářský průmysl. Uprostřed obce upoutá pozornost malebný dřevěný kostelík z poloviny 16. století, jeden z nejstarších ve Slezsku. Byl postaven jako evangelický, o sto let později byl přebudován na katolický. Po chvíli na vás čeká stoupání strání a lesem přímo k hradu Rogowiec. U hradu si můžete zvolit jednu ze tří turistických cest, která vás dovede na chatu Ondřejovka. Odtud se dostanete snadno – buď sejdete na autobus do Sokolovska a odjedete do Meziměstí, nebo do Meziměstí či Ruprechtic dojedete pěšky.

Třetí hrad dnešní nabídky se jmenuje **Nowy Dwór** a stojí na okraji Valbřichu v části Podhůří, na zalesněném vrchu sopečného původu Zamkowa Góra. Výlet se bude líbit hlavně těm, kteří rádi šplhají do prudkých strání. Vyrazit můžete od vlakové stanice Valbřich – hl. nádraží. U historického železničního viaduktu vás dřevěný rozcestník nasměruje po žluté turistické značce na Zamkowou góru. Zájemci o geologii si přijdou na své – kopec je kvůli své jedinečné geologické stavbě zařazen do Památek neživé přírody. Prudkou strání vyšplháte k ruinám hradu, který tu stával od 13. století (možná už od 11. století) Ještě v době sporů Jiřího z Poděbrad s Matyášem Korvínem se hrad stal díky své poloze významným, stejně tak ve třicetileté válce, kdy byly vybudovány na hradě nové bastiony. Pokud se vyšplháte stezičkou vedoucí strmým svahem přes kořeny vzrostlých buků na vrchol kopce, stanete přímo před gotickou hradní bránou (byla renovována před 100 lety). Vejdete a spatříte jen pozůstatky zdí a valů a základy bastionů. V 17. století začal opuštěný hrad chátrat, jeho okolí zarostlo stromy, takže výhled odtud je silně omezený. Z jediného

výhledového místa se podíváte na kopec Borová, který je s nadmořskou výškou 854 m nejvyšším kopcem Valbříšských hor.

Lesní cestou po žluté turistické značce můžete pokračovat do Kozlího sedla pod Borovou (Przelec Kozia) do výšky 653 m n. m. Při pohledu vlevo spatříte v dálce vrchol kultovní hory Sléza, která pro Slezany znamená totéž jako pro Čechy hora Říp. Po pravé straně se nad vámi tyčí kopec Borová, na něj vede černá turistická značka. A to je druhý slibovaný prudký výstup. Bude ale stát za námahu, protože z rozhledny Borová je nádherný kruhový výhled daleko do Polska. Od rozhledny se můžete vrátit po červené značce do Valbřichu, můžete ale také pokračovat buď na druhou stranu a dojít na vlak do lázní Jedlina (lázeňské městečko určitě stojí za prohlídku), nebo můžete odbočit na zelenou značku a po ní dojít k chatě Ondřejovka, případně z Rybnice Lesne po silničce do Unisławi Sl. a odtud autobusem dojet do Meziměstí.

Nabídku zřícenin hradů uzavřu jednou speciální nabídkou. Zámek Książ u Valbřichu je turisticky vyhledávané místo, denně v obležení stovek turistů. Málokoho ale napadne vydat se po vyznačené turistické stezce na pětiloketovou romantickou procházku kolem zámku – po přílehlých stráních nad hlubokou zaříznutým romantickým kaňonem, který je součástí rezervace Książański park Krajobrazowy. Cestička vás povede kolem skal, visutými lávkami, uzoučkými pěšinkami vytesanými do skal, vzrostlým bukovým lesem, přes říčku Pelcznice až na hrad **Starý Książ**. Jedná se sice o zříceninu umělou, hrabě Hochberg tu dal na konci 18. století nově postavit zříceninu novogotického hradu, místo to na romantice však neubírá. Mezi návštěvníky Starého Książa patřili ruský car Mikuláš I., pruský král Fridrich III. nebo prezident USA J. Q. Adams. Proč byste se sem nemohli vydat i vy? Také pro návštěvu těchto míst vám doporučím využít autobusového spoje z Meziměstí. Valbříšská hromadná doprava je promyšlená, několik linek vás dovede z centra Valbřichu přímo k hradu Książ a večerním spojem se z Valbřichu vrátíte zpět do Meziměstí.

Jaroslava Chaloupková

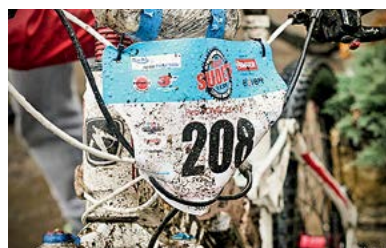
Radosno

Rallye Sudety jsou jedinečné, ale ne jediné

Bikeresort Broumovsko je pro horskou cyklistiku jako stvořený. Nejznámějším závodem v tomto regionu (a možná i v celé České republice) je mountainbike marathon Rallye Sudety, jehož letošní 26. ročník odstartuje v Teplicích nad Metují v sobotu 12. září 2020.

Je to jeden z nejstarších, nejtěžších, nejdelsích, nejtechničtějších, nejobávanějších a nejpěknějších MTB maratonů u nás,

kterého se každoročně účastní tisícovka startujících z celé republiky i zahraničí. Tento závod, jehož hlavním pořadatelem je teplický sportovní klub Redpoint team ve spolupráci s Městem Teplice nad Metují a obcemi, kterými trať vede, byl již pětikrát Mistrovstvím České republiky a je tradiční součástí Českého poháru. Trať Sudet je v terénu trvale značena modrým trojúhelníkem ve žlutém čtverci, má 113 km a projet si ji můžete i po částech kdykoli během roku. Vede z Teplic nad Metují kolem Teplických a Adršpašských skal, Mieroszowskými a Broumovskými stěnami přes Bor, Ostaš a Bišík zpět do Teplic.

Se startovním číslem na řídítkách svého horského kola se můžete postavit na start i jinde než na Sudetech. Závodní sezóna na Broumovsku začíná každoročně veřejným závodem horských kol **Aprílová 8**, jejíž 26. ročník se uskuteční v **neděli 12. dubna** v Teplicích nad Metují. Pořádá ji Redpoint team a je součástí Poháru mládeže SC KHK.

Tradiční jsou také střední odpolední závody horských kol do vrchu **Horo-kolo vršky**, pořádané sportovními kluby Pítrš bikes, Redpoint team a BKL Machov. Pěťadvacátý ročník se pojede **29. 7. z Ma-**

chova na Bor, 5. 8. ze Suchého Dolu na Hvězdu, 12. 8. z Náchoda na Dobrošov, 19. 8. z Ruprechtic na Ruprechtický Špičák a 26. 8. z Pěčkova na Ostaš, kde budou vyhlášeny výsledky.

V září a říjnu se v Teplicích nad Metují, Adršpachu a Polici nad Metují uskuteční také tři závody **Středního poháru horských kol v x-country**, pořádané kluby Redpoint team, Ski Adršpach a Pítrš bikes.

Více se o závodech můžete dozvědět v prodejně Sportiv Redpoint Teplice nad Metují nebo na www.redpointteam.cz.

Tomáš Čada

Kupkolo.cz MTB Trilogy – extrémní, ale i rodinný závod opět přichází s novinkami.

Etapový cyklistický a běžecký závod Kupkolo.cz MTB Trilogy se chystá na svůj devátý ročník. Protože zima už několik let neukázala svou tradiční tvář, mohou stavitelé trati nacházet nová zákoutí, která budou moci závodníci od 2. do 5. července okusit na vlastní kůži.

Na dobrých věcech není třeba výrazných změn. Proto se zázemí závodu usídlí opět do Teplic nad Metují, odkud budou závodníci čtyřikrát vyrazet vstříc novým dobrodružstvím do českých a polských krajin. První den se vydají na zhruba deset kilometrů dlouhou ochut-

návku, další dny už na ně čekají tři dny dáblské bajkovačky.

Než se však nachýlí čas prvních červencových dnů, doporučujeme navštívit Broumovsko mnohem dříve. Svě o tom ví rodák z Teplic nad Metují František Žilák, závodník v kategorii enduro a dvojnásobný účastník zámořského závodu Andes Pacifico. „Je pěkné zažít si tento kraj a okolí skal na jaře, když je ještě klid a neproudí všude davy turistů, nevymýšlejí Polsko. A v tomto prostředí se nejlépe nahoní jarní fyzická skloubená s velice technickými úseky. Překrásné kořenité sjezdy v kombinaci s kamením jsou velice

„Chceme, aby dětsí závodníci měli kvalitní přípravu na naše hlavní trati,“ říkají organizátoři.

náročné a myslím, že vás dobře připraví na nadcházející sezónu.“

Těm, kteří nejsou krásou závodu políbeni, doporučujeme absolvovat přípravné kurzy. Pro závodníky a zvědavce je vypisuje Dušan Michalečko na webu Trutnov Trails.

Závod samozřejmě myslí i na děti a organizátoři stále zlepšují péči o jejich progres. „Na letošek vedle tradičních Trilogy KIDS nabízíme také dopolední příměstské campy. Oslovili jsme Vlastu Čiháčka z Bike Skills, zda by nám neudělal camp pro děti na míru do zázemí závodu. Vše klaplo a my teď můžeme dětem nabídnout jak výuku techniky jízdy v terénu, přejíždění překážek, tak odpolední závodění, kde si vše mohou naostro vyzkoušet,“ říká Lenka Kráčmarová, realizátorka dětských závodů.

Kdo by neměl najeto, nebo mu chyběly síly a odvahy na celý závod, je tu pro něj možnost jednodenního výjezdu. Závodníci se mohou přihlásit zvlášť na poslední etapu 5. července a pak se do příštího roku rozmyslet, zda se přihlásí na celý etapový závod, nebo... vlastně jiná možnost není. Trilogy každého nadchne nejen svou trasou, ale i atmosférou. Závodníci jsou jedna velká rodina, která nenechá nikoho ve štychu. Právě

na takových závodech se tvoří ta nejlepší přátelství a vzpomínky na celý život.

Závod pro celou rodinu, ideální aktivní dovolená s nádechem adrenalinu, něco – na co bude celá rodina dlouho vzpomínat. Registrace na webu www.mt-btrilogy.cz

Pojďte v tom s námi!

-pha-

U vody je příjemně...

Teplice nad Metují

AQA Land Meziměstí

Areál, který najdete u hlavní cesty směrem na Vižňov, nabízí bazén se čtyřmi plaveckými dráhami o délce 25 m s hloubkou 180 cm, dále bazén nepravidelného oválného tvaru s množstvím vodních chrlců a masážních trysek s hloubkou do 120 cm a pro zábavu nejmenších je zde připraven tobogán a množství skluzavek. Mimo bazénů a koupacích prvků zde naleznete víceúčelové sportoviště s umělým povrchem pro volejbal, nohejbal či líný tenis, minigolf,

dětský koutek, hřiště, pískoviště, kolotoč nebo houpačky. V areálu je k dispozici občerstvení a připojení k wi-fi. Informace na www.koupaliste.mezimesti.cz.

Koupaliště Police nad Metují

Příjemné osvěžení v parných dnech vám jistě nabídne koupaliště v Police nad Metují, které se nachází cca 10 minut chůze od centra města ve směru na Suchý Důl. Čeká vás tam 25 metrový bazén pro plavce, bazén pro neplavce a dětské brouzdaliště. Je zde možnost

zahrát si stolní tenis a kuželky. K dispozici jsou herní prvky, plavecké pomůcky i knihy. Pokud vám z vody vyhládne, můžete se jít občerstvit do kiosku, který nabízí teplá jídla, pivo, nealko nápoje a několik druhů zmrzliny. Vstupné, otevírací doba a teplota vody je na webu www.sportvpolici.cz.

Koupaliště Teplice nad Metují

Přírodní historické koupaliště s vodou čištěnou bez chemie pouze pomocí pískových filtrů, se nachází cca 500 m od centra města.

Využít můžete bazén se skokanským můstkem s 1,5 m stupněm a 3 m prknem. Pro nejmladší návštěvy je připraven dětský kolotoč, houpačky, stolní tenis, ruské kuželky nebo líný tenis. Pro ty větší zase volejbalové a nohejbalové hřiště. Půjčit si můžete míče, slunečníky a lehátka. Občerstvení zajišťuje bufet s nabídkou rychlého občerstvení, nanuků, cukrovinek, studených i teplých nápojů.

Aktuálně na www.teplicenadmetuji.cz/volny-cas/koupaliste/

BCB Koupálo Janovičky

Sportovně-kulturní areál s přírodní nádrží vhodnou ke koupání se nachází na Janovičkách u Broumova. Připraveno je zde mnoho skvělých adrenalinových aktivit jako pumptrack, paddleboard, slackline, trampolína aj. Občerstvení v areálu je zajištěno. Provozovatelé Koupálo stále vylepšují a tak i letos na nás jistě čeká nějaké překvapení. <http://www.bcb-janovicky.cz/koupalo/>

Kousek za hranicemi můžete navštívit...

Zalew w polském Radkowie

Hezké přírodní koupaliště je od nás dostupné mimo jiné i na kole nebo pěšky přes Božanov – Studenou vodu. Kromě koupání se zde konají také koncerty a další kulturní program a k zapůjčení je vybavení pro vodní sporty. Zkusit si tu navíc můžete třeba plážový volejbal.

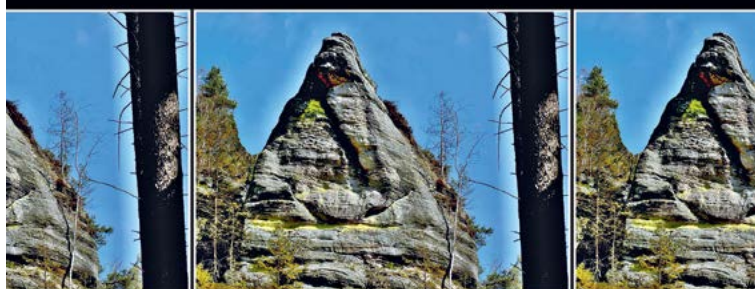

Meziměstí

Police nad Metují

TADY JE KRÁSNĚ

Jaroslav Čálek - fotografie okolí Teplických skal

29.6. - 23.8.2020
INFORMAČNÍ CENTRUM
TEPLICE NAD METUJÍ

Pod tímto názvem se prezentují výstavy fotografa pana Jaroslava Čálka, které mají v Turistickém informačním centru v Teplicích nad Metují tradici již od roku 2006. Pan Jaroslav Čálek byl ke zdejším skalám přiveden v roce 1946, kdy zde dostal pracovní nabídku jeho otec. Dětství prožil na zdejších kopcích. Po nástupu na střední školu se sem neustále vracel, fotit začal měchovým Prontorem. Po ukončení škol našel práci v Poděbradech, ale rodina a skály byly zde.

Jeho jedinečné výstavy připomínají všem, že je tady opravdu krásně ve všech ročních obdobích. Všechny výstavy mají jedno společné, a tím jsou i zajímavé a zvláštní. Většinou to nejsou fotografie z prohlídkových okruhů, ale přivádějí návštěvníka do těžko přístupných míst tohoto krásného kraje.

Budete-li mít volnou chvíli, přijďte se podívat na fotografie, které nebyly dosud zveřejněny. Navštivte a nasávejte atmosféru, jako byste stáli přímo na druhé straně objektivu, a radujte se z toho, co uvidíte a ucítíte.

Těšíme se na vás letos od 29. června až do 23. srpna, kdy můžete výstavu vidět v Turistickém informačním centru v Teplicích nad Metují denně od 8:30 – 12:00, 13:00 – 17:00.

Machov – tam, kde Broumovsko začíná a končí

Machov je obcí, která se pyšní úžasnou okolní přírodou a kde se díky místním aktivním a hrdým občanům koná pěkná řádka zajímavých akcí. Přijďte se podívat a uvidíte, že Machov a jeho okolí má v regionu Broumovsko, který doslova překypuje přírodními skvosty a unikáty, svoje jedinečné místo.

Divoké Broumovské stěny na jedné straně, Stolové hory (Góry Stołowe) na straně druhé. Na Božanovský Špičák i Bor a Hejšovinu co by kamenem (samozřejmě pískovcovým) dohodil. Ideální východiště turistických tras. I proto obec v loňském roce slavnostně otevřela nové turistické parkoviště a poskytla tak skvělé zázemí pro návštěvníky tohoto koutu Broumovska. Parkoviště najdete při odbočce na Řeřišný, s orientací vám pomohou silniční ukazatele.

Značení je zbudováno z české a prozřetelné i z polské strany. Velkou novinkou roku 2020 v Machově je totiž otevření mezinárodní silnice Machov–Karlów. K otevření má dojít v letních měsících. Místní věří, že toto česko-polské propojení napomůže sblížení českých a polských sousedů a zlepši dostupnost přírodních a kulturních památek pro návštěvníky regionu. Skvělou občerstvovací zastávkou v místě je bezesporu hostinec U Lidmanů v Machovské Lhotě. Stylově zařízený rodinný podnik s možností ubytování poskytuje nejen vynikající služby, ale i domácí pohodu.

Machov je obcí, kde se díky úsilí a nadšení místních stále něco děje. Vedle

tradičních vesnických tancovaček, koncertů a výstav se zde koná i několik velkých sportovních a společenských akcí, které doporučujeme zažít na vlastní kůži.

10. května startuje v Machově pod skokanskými můstky cyklistický happening **Nova Cup – Stolové hory**. Tento dnes již legendární závod je jednou z akcí seriálu cyklistických závodů horských kol v České republice. Trasy vedou lesními cestami kolem pískovcových skal a divokými lesy Chráněné krajinné oblasti Broumovsko. Odvážnější jezdci se podívají i do Národního parku Stolové hory v Polsku. Organizátoři pro letošek připravili tři cyklistické tratě, z nichž ta nejnáročnější čítá 72 km a nabízí pěkné technické úseky a převýšení 2580 m. Nově přibyla trasa v délce 18 km určená začátečníkům.

V kontrastu s profi cyklozávodem na Broumovsku pořádají místní nadšenci z Nizké Srbské recesistický závod **Tour de Torpedo**. Akce se letos koná **27. června** a startuje, jako každý rok, v Nizké Srbské na křižovatce před hospodou U Božky. Oprašte šaty po babičce a dědovi, vytáhněte z kůlny staré kolo brzděné tzv. torpédem a hurá na tuto sranda akci. Pokud torpédo již nevlastníte, přijďte i tak. Užijete si velkou legraci.

Poslední zářijový víkend nabídne v Machově hned dvě velké události. V sobotu **26. září** máte možnost zažít tradiční vesnickou **Svatováclavskou pouť** a vrátit se alespoň na chvíli do časů dávno minu-

lých. Kolotočář, divadélko pro děti, stánky regionálních výrobců a podzemní výstava pohladí po duši všechny milovníky starých časů. Neděle je pro změnu určena sportovcům. Místní dobrovolníci chystají na **27. září** známý **Běh na Hejšovinu** se startem na machovském náměstí a cílem na zmiňované dominantě Stolových hor ve výšce 919 m n. m. Trať je dlouhá 8 km a je vedena převážně terénem, závěrem jsou schody. Vydařená akce je zakončena večerem s muzikou.

Sportovní sezónu v Machově uzavírá běžecký závod **Borský kros**. Ten vede po lučních a lesních cestách a čítá 10 km. Zúčastnit se jej můžete **11. října**.

Tak neváhejte a zavítejte do Machova na jednu z výše zmíněných akcí, nebo třeba jen tak do pěkného koutu přírody za „božím klidem“.

Zuzana Klimecká,
ve spolupráci s městem Machov

CYKLOTURISTÉ, TĚŠTE SE!

Cyklo-taxi – novinka pro letní sezónu 2020

Patříte k rekreačním cyklistům a nechcete se trápit výjezdy do prudkých kopců? Nebo jen neradi plánujete okružní trasy? Od této sezóny se nemusíte na Broumovsko bát šlápnout do pedálů a poznat i vzdálenější místa našeho regionu.

Na začátek letní sezóny pro vás připravujeme novou službu cyklo-taxi. Vyzvedneme vás na domluveném místě a přepravíme vás i vaše jízdní kola, kam si budete přát.

Podrobnější informace brzy naleznete na www.broumovsko.cz

Divadlo na Kačeři v Lachově (na louce u stodoly) hrajeme jednou ročně již od roku 1986. Do Lachova jsme jezdili z divadelní akademie na chalupu k jednomu spolužákovi a účastnili se aktivně místního života. Při pálení čarodějnic v roce 1986 zaznělo od sousedů: „Tak nám něco zahrajte, když jste ti herci!“ A tradice byla na světě.

Jak vzniklo divadlo v Lachově?

Jako první jsme hráli na zahradě své absolventské představení Král jelenem. V hraní jsme pokračovali i po skončení školy už z profesionálních angažmá vždy na závěr, nebo začátek sezony v divadle. Dnes k nám nejčastěji jezdí hrát Městské divadlo z Mostu, kde většina tehdejších studentů našla své první profesionální angažmá. Od roku 1986 hrajeme pravidelně, přestávky byly jen v devadesátých letech. Každý rok jsme něco málo přidali z technického zázemí. Původní klády na sezení vystřídaly lavičky a vyrobili jsme

skládací podium, které rok co rok stavíme s kamarády z Lachova u stodoly, která původně nestála. Když prší, hrajeme na půdě penzionu.

Letos přijede na louku v Lachově na Kačeři opět mostecké divadlo s komedií Tři ženy. Jde o brilantní konverzační komedii. Jedné noci v hotelovém pokoji... tři generace žen z jedné rodiny s nelítným

humorem odhalují vzájemné komplikované vztahy. Hrajeme 29. 8. v sobotu od 19:30 hodin, vstupné 90 Kč.

Historie, fotogalerie a pozvánka na www.kaceri.cz.

Srdečně vás zvú.

Tomáš Vacek

Dne 29. 8. 2020
od 19:30 hod
v Lachově na Kačeři
divadelní představení

Tři ženy

Hraje Městské divadlo
v Mostě tradičně
na louce pod penzionem

Za deštivého počasí
hrajeme v divadle na půdě

Vstupné 90,-Kč

Děkujeme partnerům Společnosti pro destinační management Broumovska o. p. s.

CzechTourism

TISKÁRNA
BROUMOV

POLICKO
DSO Policko

Region
Broumovsko
DSO Broumovsko

zameček

VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM
KLÁSTER BROUMOV

CENTRUM WALZEL
MEZIMĚSTÍ / EST. 1852

Důl Jan Šverma
o.p.s.

Hornický skanzen
Začlér

U LIDMANŮ
PENSION & RESTAURACE

Apartmány 've mlýně

HOTEL SKALNÍ MLÝN
AUKSPACH

Zdoňov – vesnička (téměř) na konci světa

Zdoňov, vísku rozprostírající se na severním okraji Broumovského výběžku, nedaleko Adršpašských skal a jen malý kousek od polských hranic, dost možná mnoho z vás nikdy nenavštívilo. A přeci má co nabídnout.

Jště na počátku 20. století bývala tato vesnička obcí a mohla se pyšnit více jak tisícovou obyvatel, to se však změnilo po 2. světové válce, kdy byli odsunuti původní obyvatelé německé národnosti. V tuto dobu také úplně zanikla a byla kompletně pobořena sousední obec Libná, která je nyní součástí Zdoňova, a Zdoňov je zase součástí Teplic.

První z věcí, která stojí za zhlédnutí a na první pohled vás upoutá i při pouhém průjezdu obcí, je kostel Nejsvětější Trojice. Na něm se bohužel podepsal zub času a lidská nenechavá ruka, a tak v současné době není v nejlepší kondici. Přesto se tomuto kostelu, jako i jiným na Broumovsku, blýská na lepší časy.

Přesné datum výstavby kostela není známé, jeho nejstarší část však pochází z poloviny 16. století. Na počátku 17. století byl pravděpodobně Carlem Valmadim, což je autor několika kostelů v podhůří Krkonoš, přestavěn v renesančním stylu. Kostel je jednolodní s bosovanými nárožími a hranolovou věží před západním průčelím. Lodě

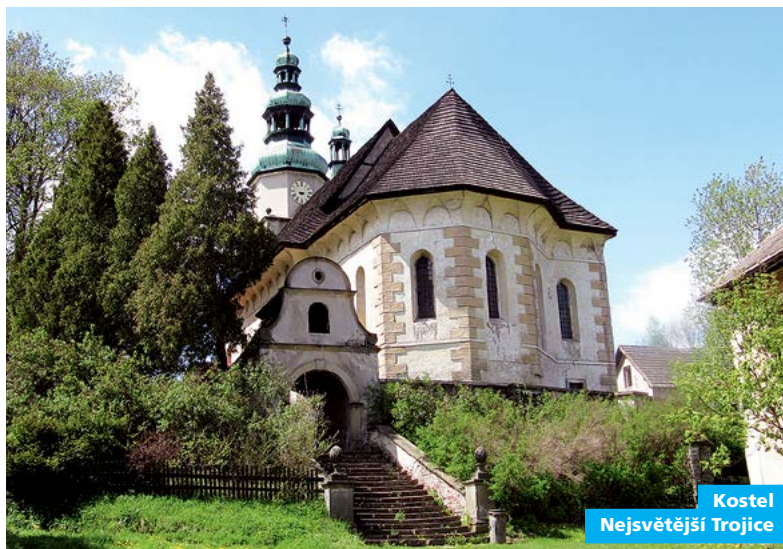
kostela a presbytář jsou zaklenuty valenou klenbou. Z mobiliáře stojí jistě za zmínku kamenná renesanční kazatelna s postavami svatého Matouše, Marka, Lukáše a Jana a rané barokní oltář s obrazy Madony s Ježíškem a sv. Trojice od malíře F. Meiera.

Ke kostelu také patří fara a přilehlý hřbitov obehnaný hřbitovní zdí, kterou jste mohli vidět třeba v pohádce Peklo s princeznou.

Kousíček od kostela můžete vidět další zajímavost, kterou je kamenný pránýř, jenž zde stojí od 14. století, kdy Zdoňov (jako jediná vesnice patřící k Adršpašskému panství) měl hrdelní právo. Pránýře stávaly na frekventovaných místech, aby byli provinilci všem na očích. Odsouzenec k němu poutal kat a na obličej mu dával potupnou masku, na krk obojek nebo cedulku s popisem přečinu. Poslední poprava na tomto pránýři proběhla roku 1668, poté upadl v zapomnění a až v roce 1789 byl historikem A. Tölgem nalezen zlomený ležící u potoka. Anton Tölg poté přesvědčil zdoňovské zastupitelstvo, aby nechali dvoumetrový pískovcový sloup vyzčít, očistit a připevnit k němu řetězy. A tak ho tam můžete najít dodnes.

Kdybyste se ze Zdoňova vydali po žluté turistické značce ve směru na Adršpach, narazíte mezi pastvinami kousíček nad vesnicí na kapli sv. Jana Nepomuckého. Stojí přímo mezi Křížovým vrchem a Svatým kopečkem v Hrnčířském údolí, kde ji v roce 1728 nechal vystavět hejtmán adršpašského panství M. I. Doubrava. Její současná architektonická podoba pochází z přestavby roku 1880. V současné době o kapli pečuje zdoňovské sdružení B.U.K., které v roce 2005 nechalo opravit střechu a fasádu objektu a v r. 2009 zrestaurovat výmalbu kaple.

Nad kapličkou na sv. Kopečku je uprostřed lesa ukryta ruina kostela Panny Marie, které nikdo z místních neřekne jinak než Zbořeňák. Na místě, kde původně stávala malá dřevěná kaplička, nechal tento

Kostel
Nejsvětější Trojice

kostel v roce 1667 vybudovat Leopold Oldřich Libštejnský z Kolovrat, mimo jiné jako místo posledního odpočinku příslušníků rodu. Roku 1786 byla kaple na základě josefinského výnosu uzavřena, a protože se ji nepodařilo prodat, byla vrchností využívána jako sýpka. V roce 1801 bylo z hrobky vyzvednuto čtrnáct rakví s ostatky, které byly převezeny do zdoňovského kostela Nejsvětější Trojice. Z nařízení vlády byla chátrajícímu kostelu roku 1870 strhnuta střecha a vybavení prodáno v dražbě. Od té doby zbytky kostela chátraly, rozpadaly se a sv. Kopeček začal pomalu zarůstat.

V současné době se zde můžete projít kolem obvodových zdí barokního chrámu,

kteří tu stojí téměř 350 let, a nasávat podmanivou atmosféru tohoto místa.

Co by kamenem dohodil se od Zbořeňáku nachází poslední místo, které jistě stojí také za zmínku. Jedná se o energetický harmonizační systém krajiny, který se skládá z kamenného kříže, jenž je tvořen třinácti čtyřmetrovými menhiry a druidským hájem, kde bylo vysazeno dvanáct dubů a osm břízk. Celý krajinný systém postavili čeští druidové a aktivovali ho na novoluní 7. 11. 2018. Pokud tedy chcete například načerpat energii a přitom se pokochat krásným výhledem na Zdoňov, toto je to pravé místo.

Tak co říkáte, nestál by Zdoňov za prozkoumáním?

Klára Muchová

Svatý kopeček

REDPOINT
TEPLICE NAD METUJÍ
HORSKÁ, KROSOVÁ,
SILNIČNÍ I ELEKTRO KOLA

PRODEJ - SERVIS - PŮJČOVNA - PORADENSTVÍ

autorizovaný dealer:

Při koupi kola u nás
3 garanční prohlídky
ZDARMA

otevírací doba:
pondělí - sobota 8.30-12 a 13-17
tel: 491 581 042
e-mail: redpointteam@seznam.cz

www.redpointteam.cz

Při pohledu na výčet sportovních akcí, které se v průběhu roku v Polici a jejím okolí konají, mnohý snad nabude dojmu, že Policko je samý sportovec! Cyklista, běžec, turista, lyžař, lezec, fotbalista, výběr sportů je tu pestrý. Přímou v Polici nad Metují se nacházejí fotbalové hřiště TJ Spartak, víceúčelové sportoviště, lyžařský vlek Nebíčko a sokolovna s lezeckou stěnou.

V informačním centru na náměstí si můžete zapůjčit koloběžky a vyzkoušet sport, kterému se dnes věnuje stále více lidí. Ve městě působí řada sportovních spolků a organizací, které sdružují děti i dospělé, např. lezecký klub Ostaš, který každoročně v lednu pořádá závod na lezecké stěně Novoroční open, Klub běžeckého lyžování, který pořádá celoročně řadu běžeckých závodů (s lyžemi i bez), místní Sokol, který se věnuje hned několika sportovním oblastem a pravidelně se účastní se svými svěřenci závodů, fotbalový oddíl TJ Spartak či turistický oddíl TJ Spartak, který každoročně pořádá např. Polický mezinárodní vandr, Zimní táboření na Hvězdě či Silvestrovské vejšlap. Našli bychom samozřejmě řadu dalších, kteří se pravidelně setkávají, aby si zahráli volejbal či florbal, a pořádají hobby turnaje pro své přátele a známé z blízkého i vzdálenějšího okolí. Některé ze sportovních akcí, které nás na Policku v následujících měsících čekají, uvádíme níže.

A co dělají ti, co ve sportu zvláště nevynikají? Umí si ze sebe udělat legraci a organizují si vlastní akce. I takové v našem výčtu najdete, jedná se o Běh z Police do Police a Tour De Torpédo. Obě akce jsou pojaty jako recese a probíhají (nejen) v historických kostýmech. Těmto lidem nejde o výkony a první místa, ale chtějí se především pobavit. Běh z Police do Police představuje „závod“ z polického autobusového nádraží na polické vlakové nádraží. Možná se zarazíte, co to je za závod a jak může být

Za sportem do Police nad Metují

asi dlouhý? V tom tkívá hlavní vtip tohoto závodu, polické vlakové nádraží se nachází necelé čtyři kilometry od města. Tento běh je tradičně spojen s jarmarkem ve Žďáře nad Metují, kam se účastníci běhu přepravují vlakem. Druhá jmenovaná akce, Tour De Torpédo, se koná v Nízké Srbské a je definována jako „závod kolařů amatérů“. Závodním prostředkem je kolo s torpédovou brzdou, účastníkům při registraci změní teplotu a zvaží je společně s jejich kolem. Podmínkou je historický kostým. Závodní trasa vede z Nízké Srbské pod Vysokou Srbskou, údolím do Bezděkova a zpět do Nízké Srbské. Tento závod se koná již od r. 1978.

Ať už jste aktivní sportovec, nebo stupně vítězů vám byly vždy vzdálené, neváhejte některou z akcí navštívit.

Sportovní akce na Policku

10. 5. NOVA CUP: STOLOVÉ HORY

Machov, cyklistický závod
Cyklistický závod, který je součástí seriálu Nova cup, nabízí tři trasy o délce 72 km, 42 km a 18 km.
www.novacup.cz

17. 5. BĚH SÍDLIŠTĚM

Police nad Metují, sídliště, běžecký závod
V pořadí 41. ročník běžeckého závodu pro všechny věkové kategorie v délce od 110 m do 3 km (v závislosti na věku). Trasa vede polickým sídlištěm.
www.ski.polickej.net

3. 6. OD PÍPY K PÍPĚ

Police nad Metují, Velká Ledhuje u Krčmy, běžecký závod
Běžecký závod od polické Krčmy k machovskému hostinci U Lidmanů (7,8 km) pro mládež, dospělé i seniory.
www.ski.polickej.net

20. 6. BĚH Z POLICE DO POLICE

Police nad Metují, Bezděkovy sady
Recesistický běžecký závod v dobových kostýmech z autobusového nádraží v Polici nad Metují na vlakové nádraží Police nad Metují.
www.policko.cz

27. 6. BĚH NA HVĚZDU

Police nad Metují, Masarykovo náměstí, běžecký závod
Běžecký závod je součástí Maratonstav Český pohár v běhu do vrchů a jeho cílem je chata Hvězda v Broumovských stěnách. Hlavní závod o délce 8,7 km doplňují krátké trasy pro účastníky do 14 let.
www.ski.polickej.net

27. 6. TOUR DE TORPÉDO

Nízká Srbská, hospůdka U Božky
Recesistický cyklistický závod v dobových kostýmech o délce 5,7 km je určen všem zletilým. Závod je doplněn o doprovodný program s hudbou a tancem.
www.baroni.estranky.cz

22. 8. PETROVICKÉ ZATÁČKY

Police nad Metují, kruhový objezd u parkoviště P+R
Možnost in-line bruslení, jízdy na kole či koloběžce v tzv. Petrovických zatáčkách, součástí akce je profesionální i hobby závod na koloběžkách. Možnost zapůjčení koloběžky na místě.
www.sportvpolici.cz

5. 9. BĚH BROUMOVSKÝMI STĚNAMI

Pěkov – Hony, běžecký závod
Terénní běžecký závod o délce 25 km Broumovskými stěnami od restaurace generála Laudona (Pěkov) k hostinci U Lidmanů (Machovská Lhota) pro dospělé a dětské štafety.
www.ski.polickej.net

27. 9. BĚH NA HEJŠOVINU

Machov, náměstí, běžecký závod
Běžecký závod dlouhý 8 km je součástí Českého poháru Maratonstav v běhu do vrchu.
www.ski.polickej.net

18. 10. BĚH OKOLO OSTAŠE

Police nad Metují, lyžařský vlek Nebíčko, běžecký závod
Lyžařský přespolní běh a závod Poháru přespolních a lyžařských běhů Královéhradeckého kraje, také veřejný závod v délce 80 m (nejmladší účastníci) až 12,5 km.
www.ski.polickej.net

DALŠÍ AKCE V POLICI NAD METUJÍ

LETNÍ KINO

Promítání bude probíhat každou středu od 17. 6. do 26. 8. na víceúčelovém sportovišti v Malé Ledhují. V případě nepříznivého počasí bude promítání přesunuto na čtvrtek. Židličky a deky si prosím přineste s sebou, občerstvení bude zajištěno. Program bude zveřejněn na www.policko.cz nebo FB Pellyho domy. Vstupenky k zakoupení na místě.

VYCHÁZKY POLICKEM

V měsících duben, květen, červen a září proběhne již 7. ročník Výcházek Polickem. Uskuteční se celkem pět vycházek s odborným průvodcem, které budou zaměřeny na historii, geologii, zoologii či botaniku. Program naleznete na webu www.policko.cz. Na vycházky je potřeba přihlásit se s předstihem v Informačním centru v Polici nad Metují, vyplnit přihlášku a zaplatit účastnický poplatek.

FESTIVAL ZÁŽITKŮ – STARÁ ŠKOLA „DŘEVENKA“

Každou prázdninovou středu od 1. 7. do 26. 8. 2020 je pro návštěvníky Staré školy v Polici nad Metují připraven speciální zážitkový program. Návštěvníky provede expozicí pan učitel, na dvorku si budou moci vyzkoušet praní na valše a v práci kejařce nebo další práce v tvůrčích dílnách. Program bude probíhat od 10 do 15 hodin (vždy v celou hodinu, s výjimkou 12. hodiny). Doporučujeme rezervaci na e-mailu veceroval@muzeumnachodska.cz. Více informací o projektu a další zážitková místa najdete na www.festivalzazitku.cz.

Petrovické zatáčky
foto Martin Schirl

Ticho. Ohlušující ticho. Ten zvláštní klid musíte cítit i z této fotografie. Stojíte vysoko na hřebeni Broumovských stěn, na okraji strmých srázů, díváte se do ztichlé Broumovské kotliny...

Ticho naruší jen vzdálený hlas zvonu z broumovského kláštera. Vidíte? Mraky vám nad hlavou letí k polským Sovím horám a tady dole se přitom nepohne ani větvička.

Takové je Broumovsko nejen v zimě, ale i v pozdním podzimu a předjaří. Dokonce i v turisticky nevyhledávanějších místech,

jakými jsou Adršpašské skály, je v zimě klid. Broumovsko nabízí návštěvníkům své služby celoročně. Noblesní hotely a útulné rodinné penziony, stylové restaurace s místními specialitami, muzea, broumovský a polický klášter nebo celoročně otevřený zámek Adršpach čekají na vaši návštěvu.

Skalní města jsou v zimě krásná. Můžete volit mezi krátkou příjemnou procházkou nebo i náročnou túrou po skalnatých hřebtech Broumovských stěn či táhlých kopcích Javořích hor. Běžkaři ocení upravované tratě a sjezdovému lyžování se můžete věnovat v několika lyžařských střediscích.

Sjezdové lyžování na Broumovsku a v jeho nejbližším okolí

Skiareál Kamenec Teplíce nad Metují

Areál nabízí dvě denně rolbou upravované, uměle zasněžované sjezdové trati o délce 500 m, které jsou vhodné pro začátečníky i pokročilé, stejně jako pro rodiny s dětmi nebo školní výcvikové kurzy. V areálu je bezplatné parkoviště, půjčovna lyží a občerstvení.

www.skiarealkamenec.cz,
telefon: (Tomáš Moravec) 732 719 906,
e-mail: tomas.thp@centrum.cz

Lyžařský areál Janovičky Janovičky u Broumova

Malý lyžařský areál najdete v obci Janovičky u Broumova. Jsou tu dvě osvětlené sjezdovky, jež jsou obsluhované dvěma vleky s přepravní kapacitou 1160 osob za hodinu, dětský provázkový vlek a snowboardpark. Parkoviště u areálu.

www.lkbroumov.cz,
telefon: 739 957 610

Lyžařský vlek Nebíčko Police nad Metují

Lyžařský vlek na okraji Police nad Metují o délce 250 metrů a kapacitou vleku 300 osob za hodinu je vhodný zejména pro začínající lyžaře nebo rodiny s malými dětmi. Svah je bez terénních vln, s umělým osvětlením pro večerní lyžování. V okolí vleku je jsou udržované běžecké tratě.

www.sportvpolic.cz/lyzarsky-vlek,
telefon: 778 499 437 (491 421 501),
e-mail: rezervace@sportvpolic.cz

Skiareál Petříkovice Petříkovice u Trutnova

Pro lyžaře a snowboardisty je v Petříkovcích k dispozici při dobrých sněhových podmínkách 3.600 m upravených středně

těžkých sjezdových tratí. K přepravě lyžařů jsou k dispozici dva vleky, každý o délce 600 m a převýšení 160 m. Celková přepravní kapacita je 2.500 osob za hodinu. Délky sjezdovek jsou od 600 do 800 m. Sjezdové tratě jsou uměle zasněžovány a upravovány rolbou. Denně je provozována lyžařská škola a dětský lyžařský vlek dlouhý 60 m.

www.skipetrikovice.cz,
telefon: 777 590 915,
e-mail: skipetrikovice@seznam.cz

Lyžařské vleky Andrzejówka Rybica Leśna u Mieroszowa

Lyžařské středisko u známé horské chaty Andrzejówka (796 m n. m.) na severní straně Javořích hor nabízí lyžařům tři vleky o délce 360 m. Sjezdovky jsou osvětlené a pravidelně upravované. Bezplatné parkoviště.

www.andrzejowka.com.pl,
telefon: (Stanisław Brzeczek)
+48 74 847 67 49

Sjezdovka Dzikowiec Boguszów-Gorce

Lyžařský areál na úbočí kopce Dzikowiec leží v pomezí Valbříšských a Kamenných hor u města Boguszów-Gorce. Z Meziměstí sem dojedete za 30 minut. Lyžaři zde mohou využít sedačkovou lanovku a 800 metrů dlouhou sjezdovku s převýšením 220 metrů.

www.dzikowiec.info.pl,
telefon: +48 74 844 70 32

Bruslení pod širým nebem můžete zkusit v Polici nad Metují a v Teplících nad Metují. Úprava kluzišť ale závisí na tom, jak se nám tu na Zemi bude oteplovat... Letošní zima bruslařům na Broumovsku moc nepřála.

Ski areál Kamenec

Sjezdovka Dzikowiec

Sjezdovka v Petříkovcích

Broumovský benediktinský klášter je otevřený celoročně, tedy i v zimních měsících, kdy si zde návštěvníci mohou vychutnat daleko klidnější čas, odpočinout si a načerpat nové síly.

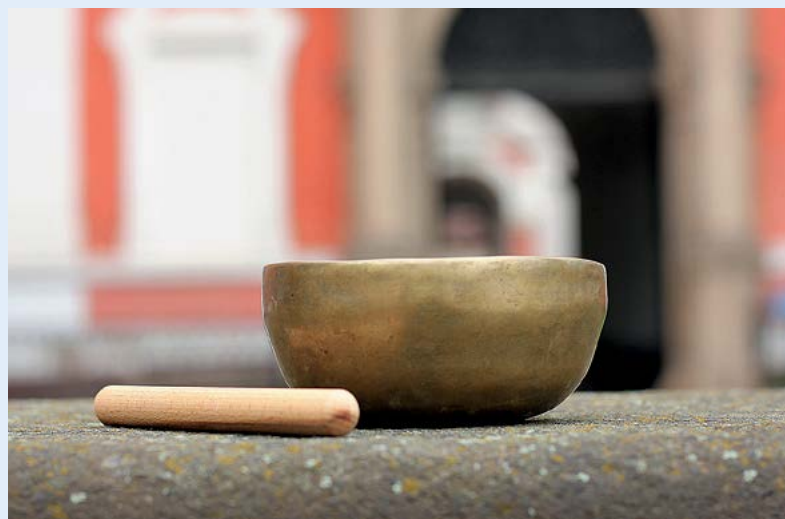
Ideálním způsobem, jak „dobít baterky“, je vyzkoušet víkendový meditační pobyt. Říkáte si: „Meditace v klášteře?“ Ano, není na tom nic neobvyklého. Meditace je starobylá duchovní disciplína a tvoří trvalou součást křesťanské tradice. Ta vidí v meditaci více než jen další techniku ke spokojenému

Meditací k zdravějšímu životu v broumovském klášteře

pracovnímu a osobnímu životu. Zkušenost ticha umožňuje objevit a vnímat spirituální dimenzi člověka a vést ho tak k plnosti života v růstu a rovnováze.

Redukce stresu, úzkosti i depresí

Víkendové meditační pobyty může v broumovském klášteře vyzkoušet kdokoliv a přinést tak do svého života řadu benefitů. Podle nedávných výzkumů praxe ticha významně redukuje stres a psychické problémy, jako jsou úzkost či deprese. Meditace

také prospívá zdravějším vztahům a přispívá k efektivnějšímu rozpoznávání důležitosti informací a stanovování priorit.

Odborná teorie i společná praxe

Meditační víkendy v Broumově nabízejí nejen ztišení a odpočinek v krásném prostředí broumovského klášteře, ale i teoretické přednášky o meditaci, psychologické a odborné pohledy, praktické návody, jak

meditaci zakomponovat do každodenního života, a také společnou meditační praxi.

Semináře vede Vladimír Volráb, kněz, učitel a národní koordinátor WCCM – Světového společenství pro křesťanskou meditaci v ČR. Aktuální termíny pro rok 2020 byly vypsané na 16.–18. října a 13.–15. listopadu. Bližší informace je možné nalézt na webu www.klasterbroumov.cz.

Kateřina Ostradecká

Skalní záchranná služba

SZS je dobrovolné občanské sdružení, které bylo založeno v lednu 2000 na základě iniciativy horolezců, turistů a hasičů okresu Náchod. V říjnu 2000 se stala Skalní záchranná služba kolektivním členem Českého červeného kříže. Úkolem sdružení je podílet se na záchranných akcích při úrazech turistů a horolezců ve skalních terénech.

Členové SZS se podílí na lokalizaci a přístupu k místu nehody, poskytování předlékařské první pomoci, pomáhají Hasičskému záchrannému sboru při poskytování technické první pomoci (vyproštění a následný transport) a Policii ČR při pátrání po pohřešovaných osobách.

Vzhledem k čím dál většímu náporu turistů v broumovské oblasti je potřeba dbát na důležité věci (pokud se tedy připravujete na návštěvu zdejšího terénu).

Rizika pro návštěvníky skalních oblastí:

- Možnost úrazu ve skalním terénu, a to i na značených turistických stezkách.
- Ztráta orientace a bloudění za tmy.
- Přecenění vlastních schopností.
- Pád z výšky nebo propadnutí se do hloubky.
- Možnost podchlazení nebo přehřátí.

Doporučujeme:

- Noste s sebou mapu oblasti v měřítku 1:25 000, např. BROUMOVSKO KLADSKÉ POMEZÍ SEVER.
- Pamatujte na to, že v hlubokých roklích nefungují mobilní telefony ani méně citlivé přístroje GPS, i ty opravdu kvalitní vykazují značné nepřesnosti.
- Pohybujte se pouze po značených turistických stezkách. V případě ztráty orientace se vraťte zpět ke značce, kte-

rou jste viděli naposledy, a od ní se snažte najít další pokračování.

- Používejte pevnou obuv a rovněž počítejte se změnou počasí.
- V zimních měsících, v případě vyšší sněhové pokrývky, jsou méně frekventované turistické trasy fyzicky velice náročné.
- V případě úrazu zachovejte klid, poskytněte zraněnému první pomoc, která je ve vašich možnostech, přivolejte odbornou pomoc.
- Nezapomeňte, že dispečer Zdravotnické záchranné služby nebo Hasičského záchranného sboru vám mohou poradit, jak si máte dále počínat.
- Pokud vlastníte „chytrý mobilní telefon“, nainstalujte si aplikaci „Záchranka“ a následně proveďte ověření vašeho telefonního čísla. V případě události můžete využít tuto aplikaci pro rychlé kontaktování Zdravotnické záchranné služby. Jednoduchým přidržetím nouzového tlačítka kontaktujete linku 155 a současně záchranářům odešlete svou přesnou polohu.
- Aplikace obsahuje také interaktivní návod poskytování první pomoci při různých událostech.

- V krajině jsou umístěny označníky „Traumatologické body záchrany“. Rozměrově jsou stejné jako turistické směrovky.

Body záchrany jsou označeny velkou alfanumerickou značkou a menší alfanumerickou značkou s tříšifrovými čísly.

Body záchrany jsou zaměřeny a zaneseny v centrálním Geografickém informačním systému.

Tyto body slouží ke snadnému zapamatování při pohybu v krajině a k orientaci s aktualizovanou tištěnou mapou nebo digitální mapou.

V případě události nahláste alfanumerickou značku bodu záchrany a přibližnou dobu chůze a směr od místa události k tomuto bodu záchrany.

Pevně věřím, že nadcházející turistická sezóna bude díky vaší informovanosti úspěšná a bezpečná a že naše služby nebudou třeba.

Za tým Skalní záchranné služby Jiří Sedláček

PŘEHLED KULTURNÍCH A DALŠÍCH SPOLEČENSKÝCH AKCÍ V REGIONU BROUMOVSKA

Duben 2020

2. – 26. 4.
VÝSTAVA ZUŠ
 Police nad Metují, Zelený domeček, vernisáž 2. 4. od 16 hod., www.mppm.cz

4. – 30. 4.
SYMPOZIUM ILUSTRACE
 vernisáž výstavy festivalu ilustrace LUSTR výstavní síň LokArt, Broumov

11. 4.
VELIKONOČNÍ JARMARK
 Dolní Adršpach, zámek od 10 hod.

12. 4.
APRÍLOVÁ 8
 veřejný závod horských kol, Teplice nad Metují

16. 4. – 28. 6.
VÝSTAVA HLAVOLAMŮ
 Zámek Adršpach, www.obecadrspach.cz

18. 4. – září
75. VÝROČÍ KONCE VÁLKY
 výstava, Police nad Metují, Muzeum papírových modelů, vernisáž 18. 4. od 17 hod. www.mppm.cz

21. 4.
SVĚTÁCI – DIVADLO
 divadelní představení, Broumov, Městské divadlo, www.broumov-mesto.cz

21. 4. – 31. 5.
KRÁSA MOTÝLÍCH KŘÍDEL
 výstava fotografií Zdenka Odlá, Police nad Metují, klášter, vernisáž výstavy 20. 4. od 17 hod. www.muzeumnachod.cz

23. 4.
WIHANŮV ROK: PO PRÁCI LEGRACI (VOLNÝ ČAS V LETECH 1849 – 1914)
 přednáška k příležitosti výročí 100 let od úmrtí Hanuše Wihana, Police nad Metují, sál ZUŠ www.spolekapeiron.cz

24. – 26. 4.
BROUMOVSKÁ KLÁVES
 Mezinárodní klavírní soutěž s doprovodným programem pro veřejnost, Klášter Broumov www.broumovskaklavesa.cz

24. 4.
ČARODĚJKY V KUCHYNI
 divadelní představení, Police nad Metují, Kolárovo divadlo, www.policko.cz

30. 4.
STAVĚNÍ MÁJE
 stavění máje, pálení čarodějnic, Teplice nad Metují, 13:00 v lesoparku naproti poště

30. 4. – 31. 5.
WIHANŮV ROK: HANUŠ WIHAN
 výstava k příležitosti výročí 100 let od úmrtí Hanuše Wihana, Police nad Metují, Zelený domeček, vernisáž 30. 4. od 18 hod. www.spolekapeiron.cz

30. 4. – 2. 5.
FESTIVAL EXPERIMENTÁLNÍ HUDBY
 Broumov, Sokołowsko, Vernéřovice, Darsombra (USA), Obelisk od Light a další www.srumec.wordpress.com

Květen 2020

1. 5. 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA
 Pavel Šporcl a Gipsy Way Ensemble, Klášter Broumov, Dřevník

2. 5.
JARNÍ JÍZDA KHV METUJE
 přehlídka veteránů, Police nad Metují, Masarykovo náměstí www.khvmetuje.webovky.cz

2. 5.
MÁJOVÁ POUŤ DO VAMBEŘIC
 zahájení v 7:30, kostel Nanebevzetí P. Marie, Police n. M.

3. 5. – 21. 6.
DANIEL HANZLÍK A KLÁŠTERNÍ ZAHRADA 2020
 Zahájení výstavní sezóny Galerie Dům, vernisáž 2. 5. 16:00, Klášter Broumov www.galeriedum.cz

6. 5. 19:00
MOTHERS FOLLOW CHAIRS
 koncert ArtCafé, Klášter Broumov, Kreslírna www.klasterbroumov.cz

9. 5.
DUNĚNÍ ROCKOVÝCH TAMTAMŮ
 rockový festival, Suchý Důl www.dunenirockovychamtamu.cz

10. 5. 10:00
NOVA CUP – STOLOVÉ HORY
 závod horských kol, Machov

14. 5.
WIHANŮV ROK: HISTORIE VIOLONCELLA
 Přednáška k příležitosti výročí 100 let od úmrtí Hanuše Wihana, Police nad Metují, sál ZUŠ www.spolekapeiron.cz

14. 5. – 30. 9.
UPOMÍNKOVÉ SKLO A PORCELÁN
 výstava, Klášter Broumov

16. 5.
MEZINÁRODNÍ POLICKÝ VANDR
 pochod, Police nad Metují www.turistipolice.cz

17. 5.
BĚH SÍDLIŠTĚM
 běžecký závod, Police nad Metují, sídliště www.ski.policej.net

20. 5.
DEN ZDRAVÍ
 společenská akce, Police nad Metují, Masarykovo náměstí a sál Pellyho domu www.policko.cz

21. 5.
KDYŽ SE ZHASNE
 divadelní představení, Broumov, Městské divadlo www.broumov-mesto.cz

21.–25. 5.
TRIBAL GATHERING
 Soulkostel Vernéřovice, oslava posvátné hudby a tance www.tribalgathering.cz

22. 5.
DEN SPORTU NA WORKOUTOVÉM HŘIŠTI
 cvičení pro děti a širokou veřejnost, Broumov, Sportovní areál E. Ratha www.broumov-mesto.cz

27. 5. 19:00
NAJPONK TRIO
 koncert ArtCafé, Klášter Broumov, Kreslírna www.klasterbroumov.cz

28. 5.
WIHANŮV ROK: HANUŠ WIHAN
 přednáška k příležitosti 100 let od úmrtí Hanuše Wihana, Police nad Metují, sál ZUŠ www.spolekapeiron.cz

28. 5.
DEN ZDRAVÍ
 Broumov, Mírové náměstí

28. 5. 19:00
S TVOJÍ DCEROU NE
 divadelní představení, Teplice nad Metují, kino

29.–30. 5.
PSYCHEDELIC UMAMI
 Soulkostel Vernéřovice, festival psychedelické hudby, Gringo Star (USA), Ohms (UK) a další, www.psychedelicumami.com

30. 5.
POLICKÁ ZELŇAČKA
 soutěž týmů ve vaření zelňáčky, trh a doprovodný program, Police nad Metují, Masarykovo náměstí, www.policko.cz

30. 5.
DĚTSKÝ DEN
 Dětský den s hasiči, Teplice nad Metují, koupaliště

Červen 2020

3. 6. 19:00
EQ JAZZ
 koncert ArtCafé, Klášter Broumov, Kreslírna www.klasterbroumov.cz

3. 6.
OD PÍPY K PÍPĚ
 běžecký závod, Police nad Metují, start od Krčmy, www.ski.policej.net

4. 6. – 28. 6.
ROSTISLAV VANĚK: GRAFIKY
 výstava, Police nad Metují, Zelený domeček, vernisáž 4. 6. od 18 hod., www.spolekapeiron.cz

5. 6. 18:00
DOBROČINNÝ VEČER PRO BROUMOVSKO
 Klášter Broumov, Opatské sály www.klasterbroumov.cz

5. 6.
NOC KOSTELŮ
 Police nad Metují, kostel NPM a klášter, součástí přednáška Zdenka Zahradníka: Šifra mistra Dientzenhofera www.policko.cz, www.muzeumnachod.cz

5. 6.
NOC KOSTELŮ
 Broumovsko, kostely www.broumov-mesto.cz

6. 6. – 13. 9.
BENEDIKTINSKÉ KNIHOVNY
 výstava, Police nad Metují, klášter, vernisáž výstavy 5. 6., www.muzeumnachod.cz

6. 6. 13:00
VINUM ET CETERA
 veřejná ochutnávka vín ze Salónu vín ČR s hudebním programem, Klášter Broumov www.klasterbroumov.cz

6. 6.
STAR CLUB WEST (BE)
 Soulkostel Vernéřovice, koncert belgické kapely, www.soulkostel.com

13. 6.
WIHANŮV ROK: WIHANOVŮ KVARTETO
 slavnost a koncert, Police nad Metují www.policko.cz

13. 6.
FREE WORLD BROUMOV 2020
 40 kytaristů, 40 bubeníků, 40 baskytaristů, 40 zpěváků, Broumov, Mírové náměstí

17. 6. 19:00
DEADBEATZ BLUES BOPPERS
 koncert ArtCafé, Klášter Broumov, Kreslírna www.klasterbroumov.cz

20. 6.
BĚH Z POLICE DO POLICE
 společenská akce, Police nad Metují, Bezděkovy sady, www.policko.cz

20. 6.
BROUMOVSKÁ KYTARA
 hudební festival, Broumov, dětské hřiště www.broumovskakytara.cz

20. 6.
O POHÁR STAROSTY MĚSTA
 volejbalový turnaj, Teplice nad Metují

26. 6.
SOUSEDKÉ POSEZENÍ S PSO
 benefiční koncert Police Symphony Orchestra pro polický klášter, Police nad Metují, benediktinský klášter, www.policesymphonyorchestra.cz

26. – 27. 6.
BROUMOVSKÁ POUŤ
 Broumov, Schrollův park www.broumov-mesto.cz

27. 6. 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA
 Filharmonie Hradec Králové, dirigent Andreas Sebastian Weiser a Matyáš Novák, klavír, Broumov, klášterní kostel sv. Vojtěcha

27. 6.
BĚH NA HVĚZDU
 běžecký závod, Police nad Metují, Masarykovo náměstí, www.policko.cz

27. 6.
TOUR DE TORPEDO
 recesistický cyklistický závod, Nížká Srbská www.baroni.estranky.cz

28. 6. – 9. 8.
ARGIŠT ALAVERDYAN
 vernisáž výstavy 27. 6. 16:00, Galerie Dům, Klášter Broumov www.galeriedum.cz

29. 6. – 23. 8.
TADY JE KRÁSNĚ
 výstava fotografií Jaroslava Čalka, Teplice nad Metují, informační centrum

Červenec 2020

1. 7. 19:00
GERALD JAMES CLARK (JAR)
 koncert ArtCafé, Klášter Broumov, zahrada www.klasterbroumov.cz

2. – 5. 7.
MOUNTAINBIKE TRILOGY
 závody horských kol, Teplice nad Metují, městský park

2. 7. – 29. 7.
PAULINA SKAVOVÁ: SOCHY
 výstava, Police nad Metují, Zelený domeček, vernisáž 2. 7. od 18 hod. www.spolekapeiron.cz

3. 7.
LETNÍ KINO
 Dolní Adršpach, zámecká zahrada www.obecadrspach.cz

4. 7. 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA
 Laureáti Broumovské klávesy a umělecký ředitel soutěže Ivo Kahánek, Police nad Metují, kostel Nanebevzetí Panny Marie

11. 7. 2020, 18:00
ZA POKLADY BROUMOVSKA
 Jana Šrejma Kačírková, soprán, M. Nostitz Quartet, Lukáš Sommer, kytara, Vižňov, kostel sv. Anny

11. 7.
MARTIN HRNČÍŘ: FILMY
 promítání, Police nad Metují, terasa před MPM, www.spolekapeiron.cz

14. – 18. 7.

MALÉ LETNÍ DIVADLENÍ

15. ročník divadelního festivalu, nádvoří
broumovského kláštera, www.broumov-mesto.cz

15. 7. 19:00

JIMMY BOZEMAN & LAZY PIGS (USA/CZE)

koncert ArtCafé, Klášter Broumov, zahrada
www.klasterbroumov.cz

17. – 19. 7.

BCB SUMMER JIBBING VOL. 9

Letní snowboard a freeskí závody,
Janovičky, víceúčelový sportovní areál BCB
Koupálo Janovičky

17. 7.

LETNÍ KINO

Dolní Adršpach, zámecká zahrada
www.obecadrspach.cz

18. 7. 18:00

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Esther Pavlu, mezzosoprán / Roman Hoza,
baryton / Ahmad Hedar, klavír, Otovice,
kostel sv. Barbory

25. 7. 18:00

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Aureum Saxophone Quartet (Rakousko),
Šonov, kostel sv. Markéty

25. 7.

BIGBOŠ

hudební festival, Křinice

25. 7.

BEZ ŠANCE FEST VI.

hudební festival rockové hudby, Police nad
Metují, Hospůdka U Pavla, www.policko.cz

25. 7.

TLUPA TLAP A JANA ŠTEFLÍČKOVÁ

koncert, Police nad Metují, terasa před MPM
www.spolekapeiron.cz

26. 7. 12:00

SRAZ HISTORICKÝCH VOZIDEL

od 13:00 hraje kapela Swing Sextet
a Eva Emingerová, zámek Adršpach
www.obecadrspach.cz

29. 7.

HOROKOLO VRŠKY

odpolední závod horských kol do vrchu
z Machova na Bor

29. 7.

LETNÍ KINO

Dolní Adršpach, zámecká zahrada
www.obecadrspach.cz

30. 7. 19:30

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Cimbálová muzika Milana Broučka,
Hejtmánkovice, kopeček nad Jízdnou

30. 7. – 2. 8.

ADRŠPACH HIGHLINE MEETING

Adršpachské skály, Dolní Adršpach,
zámek Adršpach, www.adrslines.cz

30. 7. – 31. 8.

PETR GRUBER: OBRAZY

výstava, Police nad Metují, Zelený domeček,
vernisaž 30. 7. od 18 hod. www.spolekapeiron.cz

Srpen 2020

1. 8. 18:00

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Martin Daněk, hobo – vítěz Pražského
jara 2019, Monika Knoblochová, cembalo,
Méline de Pas, violoncello/viola da gamba
(Francie), Bezděkov, kostel sv. Prokopa

2. – 8. 8.

LETNÍ HORNOVÉ KURZY

koncerty pro veřejnost, Klášter Broumov
lhk.zapoklady.cz

5. 8.

HOROKOLO VRŠKY

odpolední závod horských kol do vrchu
ze Suchého Dolu na Hvězdu

6. 8. 18:00

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Účastníci Letních hornových kurzů a jejich
pedagogové, Vernéřovice, kostel sv. Michaela

7. 8. 18:00

JANANAS

koncert ArtCafé, Klášter Broumov,
zahrada www.klasterbroumov.cz

8. 8. 18:00

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Lektoři Letních hornových kurzů: Dariusz Mikul-
ski (Polsko), Jörg Brückner (Německo), Zuzana
Rzounková, Jan Vobořil, lesní roh, Jana Golíášo-
vá, klavír, Martínkovice, kostel sv. Jiří a Martina

MIROSLAV ŠOLC: O POUTI PŘED POUTÍ

promítání, Police nad Metují,
terasa před MPM, www.spolekapeiron.cz

12. 8. 18:00

MILAN URZA

koncert ArtCafé, Klášter Broumov,
zahrada www.klasterbroumov.cz

12. 8.

HOROKOLO VRŠKY

odpolední závod horských kol do vrchu
z Náchoda na Dobrošov

14. – 16. 8.

ZAHŘÁDKÁŘSKÁ VÝSTAVA

16. regionální zahrádkářská výstava,
Teplice nad Metují, park a ZŠ

14. 8.

LETNÍ KINO

Dolní Adršpach, zámecká zahrada
www.obecadrspach.cz

14. – 16. 8.

POLICKÁ POUŤ

Kvíčerovská pouť s trhem a bohatým doprovod-
ným programem, Police nad Metují, Masarykovo
náměstí a blízké okolí, www.policko.cz

15. 8. 18:00

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Prague Cello Q, Božanov, kostel sv. Máří Magdalény

16. 8. – 30. 9.

JITKA SVOBODOVÁ

vernisaž výstavy 15. 8. 16:00, Galerie Dům,
Klášter Broumov www.galeriedum.cz

19. 8.

HOROKOLO VRŠKY

odpolední závod horských kol do vrchu
z Ruprechtic na Ruprechtický Špičák

22. 8. 18:00

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Pražský žesťový soubor a Aleš Bárta, varhany,
Broumov, kostel sv. Petra a Pavla

22. 8.

PETROVICKÉ ZATÁČKY

sportovní akce a závod (in-line brusle a kolo-
běžky), Police nad Metují, www.sportvpolic.cz

22. 8.

KAREL PREIFFER: KRÁTKÉ FILMY

promítání, Police nad Metují,
terasa před MPM, www.spolekapeiron.cz

24. 8. – 30. 9.

VÝSTAVA K MHFF

Teplice nad Metují, informační centrum

26. 8.

HOROKOLO VRŠKY

odpolední závod horských kol do vrchu z Pěkova
na Ostaš, vyhlášení výsledků celého seriálu

27. – 30. 8.

MEZINÁRODNÍ HOROLEZECKÝ FILMOVÝ FESTIVAL

37. ročník, Teplice nad Metují

28. 8.

LETNÍ KINO

Dolní Adršpach, zámecká zahrada
www.obecadrspach.cz

29. 8. 18:00

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Královéhradecký sbor Jitro, Ruprechtice,
kostel sv. Jakuba většího

29. 8. 19:30

TŘI ŽENY

divadelní představení, Lachov na Kačech

30. 8.

LA SPORTIVA CROSS A BUFO CROSS

veřejný běh v rámci MHFF, Teplice nad
Metují, start v 9:00

Září 2020

3. 9. – 30. 9.

IVETA OSOBOVÁ: OBRAZY

výstava, Police nad Metují, Zelený domeček,
vernisaž 3. 9. od 18 hod., www.spolekapeiron.cz

5. 9.

BĚH BROUMOVSKÝMI STĚNAMI

běžkový závod, Pěkov – Hony, www.ski.polickej.net

5. 9.

O ŠTÍT TEPLICKÝCH SKAL

volejbalový turnaj, Teplice nad Metují

11. a 12. 9.

BENEFIČNÍ VEČER PSO

6. ročník benefičních koncertů Police
Symphony Orchestra, Broumov, letiště
www.policesymphonyorchestra.cz

11. – 13. 9.

24. SETKÁNÍ

HORNICKÝCH MĚST A OBCÍ

Festival hornických tradic, Žacléř

11. – 13. 9.

SOULBÖNDING TRIP 2020

Soulskostel Vernéřovice, festival psychedelické
a experimentální hudby
www.soulskostel.com

12. 9.

SPECIALIZED RALLYE SUDETY

26. ročník závodu horských kol
start v 8:00 Teplice nad Metují

16. 9. 19:00

SEAN WEBSTER & THE BLADDERSTONES (USA)

koncert ArtCafé, Klášter Broumov, Kreslírna
www.klasterbroumov.cz

19. 9.

TEPLICKO-ADRŠPAŠSKÁ 33

dálkový pochod, Teplice nad Metují,
start v 8:00 na koupališti

24. – 25. 9.

PODZIMNÍ VÝSTAVA

Výstava zahrádkářského spolku, Police nad
Metují, sál Pellyho domu, www.policko.cz

26. 9.

SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ

Machov

26. 9.

PODZIMNÍ JÍZDA KHV METUJE

přehlídka veteránů, Police nad Metují, Masary-
kovo náměstí, www.khvmetuje.webovky.cz

26. 9.

GARDEN PARTY

tradiční společenská akce v kostýmech, Police
nad Metují, Masarykovo náměstí a Hvězda
v Broumovských stěnách, www.policko.cz

27. 9.

BĚH NA HEJŠOVINU

Machov

28. 9.

SVATOVÁCLAVSKÉ SLAVNOSTI

Broumov, Mírové náměstí
www.broumov-mesto.cz

30. 9. 19:00

ROMANOVSKÁ, TICHÝ, HRUBÝ & KUGEL

koncert ArtCafé, Klášter Broumov, klášterní
kostel sv. Vojtěcha www.klasterbroumov.cz

Podzim 2020

10. 10.

OSLAVY VÝROČÍ JINDŘICHA BEJLA

společenská událost, Police nad Metují
www.policko.cz

11. 10.

BORSKÝ KROS

běžkový závod, Machov

4. – 5. 11.

7. BROUMOVSKÉ DISKUSE

dvoudenní diskusní konference
www.broumovskediskuse.cz

PODROBNĚJŠÍ INFORMACE NALEZNETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH:

**NAŠE
BROUMOVSKO**
www.nase.broumovsko.cz

Letní Broumovsko. Vydává SDMB – Společnost pro destinační management Broumovska o. p. s. v nákladu min. 10 000 ks. Odpovědný redaktor: Pavel Lisák, redakční rada: Jana Klimešová, Lucie Lesáková, Klára Muchová, Kateřina Ostradecká a Nikola Plná. Redakce textů: Petra Blahnová. Poděkování patří všem dalším přispěvatelům. Letní Broumovsko 2020 bylo vyrobeno za finanční podpory Královéhradeckého kraje. Grafický návrh, zlom a DTP Helis s. r. o., tisk Centrum služeb Broumov s. r. o., tiskárna Broumov.

REGION BROUMOVSKO

Navštivte romantická skalnatá zákoutí **Teplicko-adršpašska** (1), malebná údolí a příkré svahy **Policka** (2) či tichou **Broumovskou kotlinu** (3) s mnoha unikátními barokními památkami.

www.broumovsko.cz

Informační centrum
Broumov

Internet: www.broumov-mesto.cz

Telefon: 491 524 168

Informační centrum
Police nad Metují

Internet: www.policko.cz

Telefon: 491 421 501

Informační centrum
Teplice nad Metují

Internet: www.teplickeskaly.com

Telefon: 491 581 197

Turistické informační centrum
Adršpašské skály

Internet: www.skalyadrspach.cz

Telefon: 491 586 012

Informační centrum
Dolní Adršpach – zámek

Internet: www.obecadrspach.cz

Telefon: 491 423 979

Informační centrum
Meziměstí

Telefon: 702 014 026

www.broumovsko.cz